

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Faks: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

Savetu guvernera Narodne banke Srbije

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Narodna banka Srbije (u daljem tekstu: „Banka”), koji se sastoje od:

- bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o ostalom rezultatu;
- izveštaja o promenama na kapitalu;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja

(„finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (“MSFI”).

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe

(uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni

sposobnost Banke da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Banci.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne

i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Banke.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji

materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i

obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 5. april 2021. godine

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**Финансијски извештаји за годину
завршену 31. децембра 2020. године**

САДРЖАЈ

	Страна
Биланс стања	2
Биланс успеха	3
Извештај о осталом резултату	4
Извештај о променама на капиталу	5
Извештај о токовима готовине	6
Напомене уз финансијске извештаје	7 - 85

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2020. године

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Напомена</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
АКТИВА			
Готовина и текући рачуни код банака	16, 3.4	394.424.179	339.485.874
Злато и остали племенити метали	17, 3.5	208.078.233	158.084.189
Депозити	18, 3.3	199.312.402	207.598.412
Потраживања по основу деривата	3.3	6.959	5.259
Хартије од вредности	19, 3.3	920.174.460	884.779.127
Кредити и пласмани	20, 3.3	16.375.557	982.245
Чланска квота у Међународном монетарном фонду и средства у специјалним правима вучења	21, 3.3	91.475.050	96.333.002
Нематеријална имовина	22, 3.7	288.428	154.306
Некретнине, постројења и опрема	22, 3.7	19.157.663	19.125.957
Инвестиционе некретнине	22, 3.7	407.692	407.692
Остала средства	23	6.315.841	5.079.908
УКУПНО АКТИВА		1.856.016.464	1.712.035.971
ПАСИВА			
Обавезе			
Обавезе по основу деривата	3.3	69.442	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	748.773.102	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	404.601.318	397.401.344
Обавезе према Међународном монетарном Фонду	26, 3.3	91.585.239	96.448.924
Резервисања	27, 3.11	1.516.661	1.713.081
Текуће пореске обавезе	28, 3.9	379.091	533.905
Новац у оптицају	29	266.698.917	209.567.662
Остале обавезе	30	2.348.795	2.037.178
Укупно обавезе		1.515.972.565	1.359.221.029
Капитал			
Државни капитал		187.698.256	178.253.299
Резерве		160.572.376	137.331.122
(Губитак)/Нераспоређени добитак		(8.226.733)	37.230.521
Укупно капитал	31	340.043.899	352.814.942
УКУПНО ПАСИВА		1.856.016.464	1.712.035.971

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

 Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г.бр. 2509
5.4.2021.

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

У хиљадама динара	Напомена	2020.	2019.
Приходи од камата		13.989.388	13.819.737
Расходи камата		(4.272.933)	(4.791.022)
Нето приход по основу камата	4, 3.1	9.716.455	9.028.715
Приходи од накнада и провизија		4.998.408	5.278.587
Расходи накнада и провизија		(536.144)	(399.376)
Нето приход по основу накнада и провизија	5, 3.1	4.462.264	4.879.211
Нето (губитак)/добитак по основу финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха	6	(49.747)	238.803
Нето губитак по основу престанка признавања финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	7	(2.802.286)	(1.648.710)
Нето (расход)/приход од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле	8, 3.2	(16.548.851)	24.557.536
Нето (расход) по основу обезвређења/приход од умањења обезвређења финансијских средстава	9, 3.3, 32	(46.774)	107.047
Остали пословни приходи	10	5.595.301	6.640.257
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	11, 3.10	(5.208.114)	(4.836.290)
Трошкови амортизације	12, 3.7	(1.256.823)	(1.041.398)
Остали приходи	13	1.735.234	4.114.586
Остали расходи	14	(3.444.301)	(4.275.331)
(ГУБИТАК)/ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		(7.847.642)	37.764.426
Порез на добит	28, 3.9	(379.091)	(533.905)
(ГУБИТАК)/ДОБИТАК НАКОН ОПОРЕЗИВАЊА	31	(8.226.733)	37.230.521

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Г.бр. 2509
5.4 2021.

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

У хиљадама динара

	2020.	2019.
(Губитак)/Добитак периода	(8.226.733)	37.230.521
Компоненте осталог резултата које не могу бити рекласификоване у добитак или губитак:		
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	-	8.559
Позитивни ефекти промене вредности власничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	402.181	778.612
Актуарски добици/(губици)	179.412	(245.197)
Компоненте осталог резултата које могу бити рекласификоване у добитак или губитак:		
Позитивни/(Негативни) ефекти промене вредности дужничких инструмената који се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	3.745.188	(181.890)
Укупан остали резултат периода	4.326.781	360.084
УКУПАН РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА	(3.899.952)	37.590.605

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Г.бр. 2509
5.4.2021.

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Државни капитал</u>	<u>Посебне резерве</u>	<u>Ревалоризационе резерве</u>	<u>Резерве по основу фер вредности</u>	<u>Актуарски добици/ (губици)</u>	<u>Нераспо- ређени добитак/ (губитак)</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 1. јануара 2019. године	171.128.873	104.711.573	13.903.869	4.117.780	49.505	30.581.204	324.492.804
Расподела добити из претходне године (напомена 31)	7.124.426	14.188.311	-	-	-	(30.581.204)	(9.268.467)
Повећање ревалоризационих резерви по основу нематеријалне имовине и основних средстава	-	-	8.559	-	-	-	8.559
Повећање резерви по основу фер вредности власничких ХоВ	-	-	-	778.612	-	-	778.612
Актуарски губици	-	-	-	-	(245.197)	-	(245.197)
Смањење резерви по основу фер вредности дужничких ХоВ	-	-	-	(181.890)	-	-	(181.890)
Нето добитак текуће године	-	-	-	-	-	37.230.521	37.230.521
Стање на дан 31. децембра 2019. године	178.253.299	118.899.884	13.912.428	4.714.502	(195.692)	37.230.521	352.814.942
Стање на дан 1. јануара 2020. године	178.253.299	118.899.884	13.912.428	4.714.502	(195.692)	37.230.521	352.814.942
Расподела добити из претходне године (напомена 31)	9.444.957	18.914.473	-	-	-	(37.230.521)	(8.871.091)
Повећање резерви по основу фер вредности власничких ХоВ	-	-	-	402.181	-	-	402.181
Актуарски добици	-	-	-	-	179.412	-	179.412
Повећање резерви по основу фер вредности дужничких ХоВ	-	-	-	3.745.188	-	-	3.745.188
Нето губитак текуће године	-	-	-	-	-	(8.226.733)	(8.226.733)
Стање на дан 31. децембра 2020. године	187.698.256	137.814.357	13.912.428	8.861.871	(16.280)	(8.226.733)	340.043.899

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

 Др Јоргованка Табаковић
 Гувернер

Г.бр. 2509
 5.4.2021.

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. године

У хиљадама динара

ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ

	2020	2019
Приливи од камата	13.673.217	14.372.474
Приливи од накнада	5.478.083	5.363.829
Приливи по основу продаје производа и услуга – ЗИН	6.117.860	7.483.851
Приливи од осталих пословних активности	2.076.487	3.723.447
Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	-	103.539
Приливи готовине из пословних активности	27.345.647	31.047.140
Одливи по основу камата	(3.378.889)	(6.540.126)
Одливи по основу накнада	(534.024)	(503.196)
Одливи по основу трошкова пословања	(10.701.611)	(10.678.589)
Одливи готовине из пословних активности	(14.614.524)	(17.721.911)
Нето прилив по основу узетих депозита	116.553.387	162.535.160
Нето прилив/(одлив) кредита и пласмана	8.363.538	(63.154.978)
Нето одлив по основу хартија од вредности и осталих финансијских средстава која нису намењена инвестирању	(34.772.415)	(104.492.117)
Нето прилив из пословних активности пре пореза на добит	102.875.633	8.213.294
Плаћени порез на добит	(533.905)	(426.343)
Исплата распоређеног резултата - пренос буџету Републике Србије	(8.871.090)	(9.268.467)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	93.470.638	(1.481.516)

ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА

Приливи од продаје нематеријалне имовине и основних средстава	-	203
Одливи за куповину нематеријалне имовине и основних средстава	(1.538.978)	(1.251.591)
Нето одлив готовине из активности инвестирања	(1.538.978)	(1.251.388)

ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА

Нето одлив по основу узетих краткорочних кредита	(1.034.094)	(954.373)
Нето одлив готовине из активности финансирања	(1.034.094)	(954.373)

Нето повећање/(смањење) готовине

90.897.566 (3.687.277)

Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода

347.603.811 344.451.334

Курсне разлике, нето

(36.376.806) 6.839.754

ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ

НА КРАЈУ ПЕРИОДА (напомена 2ђ)

402.124.571 347.603.811

Напомене на наредним странама чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране Гувернера:

Др Јоргованка Табаковић
Гувернер

Гр. 2509
5.4.2021

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ

Народна банка Србије (у даљем тексту: Банка) има своје корене у оснивању и почетку рада Привилеговане народне банке Краљевине Србије 1884. године, која је 1920. године прерасла у Народну банку Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. У складу са променом имена државе, Банка од 1929. године делује под називом Народна банка Краљевине Југославије. Од 1946. године, Банка своје функције обавља под називом Народна банка Југославије, као централна монетарна институција, најпре Федеративне Народне Републике Југославије, касније Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и по њеном распаду, Савезне Републике Југославије. Законом за спровођење Уставне повеље државне заједнице Србија и Црна Гора, који је ступио на снагу 4. фебруара 2003. године, Банка наставља да ради као орган државе Србије под садашњим називом.

Законом о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015, 40/2015 – одлука УС и 44/2018, у даљем тексту: Закон) и Уставом Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006) уређени су положај, организација, овлашћења и функције Банке, као централне банке Републике Србије (у даљем тексту: РС), као и однос Банке према органима РС и међународним организацијама и институцијама.

Банка је дефинисана као самостална и независна у обављању функција утврђених Законом и другима законима и подлеже надзору Народне Скупштине и њој је одговорна за свој рад.

Основни циљ Банке је постизање и одржавање стабилности цена. Поред основног циља, Банка има за циљ и очување и јачање стабилности финансијског система, као и да, не доводећи у питање остваривање наведених циљева, подржи спровођење економске политике Владе РС, послујући у складу с начелима тржишне привреде.

Банка обавља следеће функције:

- утврђује и спроводи монетарну и девизну политику;
- управља девизним резервама;
- утврђује и спроводи, у оквиру своје надлежности, активности и мере ради очувања и јачања стабилности финансијског система;
- издаје новчанице и ковани новац и управља токовима готовине;
- уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством, у складу са Законом;
- издаје и одузима банкама дозволе за рад, врши контролу бонитета и законитости послова банака и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима дозволе за обављање делатности осигурања, врши контролу ове делатности, односно надзор над њеним обављањем, издаје и одузима овлашћења за обављање појединих послова из делатности осигурања и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује осигурање;
- издаје и одузима дозволе за обављање послова финансијског лизинга, врши надзор над обављањем ових послова и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређује финансијски лизинг;
- издаје и одузима друштвима за управљање добровољним пензијским фондовима дозволе за рад и дозволе за управљање тим фондовима, врши надзор над овом делатношћу и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују добровољни пензијски фондови;

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ (наставак)

- издаје и одузима платним институцијама дозволе за пружање платних услуга, а институцијама електронског новца дозволе за издавање електронског новца, врши надзор над пружањем платних услуга и издавањем електронског новца, а обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- обавља послове заштите права и интереса корисника услуга које пружају банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга, друштва за управљање добровољним пензијским фондовима, пружаоци платних услуга и издаваоци електронског новца, у складу са законом;
- утврђује испуњеност услова за покретање поступака реструктурирања банака, односно чланова банкарске групе и спроводи ове поступке, одлучује о инструментима и мерама које ће се предузети у реструктурирању и обавља друге послове у вези с реструктурирањем банака, у складу са законом којим се уређују банке;
- издаје и одузима операторима платног система дозволе за рад овог система, врши надзор над њиховим пословањем и обавља друге послове, у складу са законом којим се уређују платне услуге;
- издаје и одузима овлашћења за обављање мењачких послова, врши контролу мењачког и девизног пословања и обавља и друге послове, у складу са законом којим се уређује девизно пословање;
- обавља законом, односно уговором утврђене послове за РС не угрожавајући при том своју самосталност и независност;
- обавља друге послове из своје надлежности, у складу са Законом.

Органи Банке су Извршни одбор, гувернер и Савет гувернера (у даљем тексту: Савет).

Извршни одбор, који чине гувернер и вицегувернери Банке, утврђује монетарну и девизну политику, као и активности ради очувања и јачања стабилности финансијског система.

Гувернер заступа и представља Банку, руководи пословањем Банке и организује њен рад, спроводи одлуке Извршног одбора и Савета, доноси прописе, опште и појединачне акте из надлежности Банке који Законом нису стављени у надлежност Извршног одбора и Савета, предлаже прописе, опште и појединачне акте које доноси Извршни одбор и Савет, ако Законом није друкчије уређено, уређује унутрашњу организацију Банке и систематизацију радних места, радне односе запослених, именује и разрешава запослене који руководе организационим јединицама у Банци, као и друге послове који су утврђени Законом и другим законима на начин који није у супротности са основним циљевима. Гувернера бира Скупштина на предлог председника РС, на шест година, с правом поновног избора. Банка има од два до четири вицегувернера, које на предлог гувернера бира Скупштина, на шест година, с правом поновног избора.

Савет, између осталог, доноси Статут, на предлог Извршног одбора, доноси финансијски план Банке, усваја годишње финансијске извештаје Банке, врши избор спољног ревизора, разматра извештај спољног ревизора и прати примену препорука тог ревизора у Банци. Савет чине пет чланова, укључујући и председника, које бира Скупштина на предлог одбора Скупштине надлежног за послове финансија. Чланови Савета бирају се на пет година, с правом поновног избора. Чланови Савета нису запослени у Банци.

1. ОСНИВАЊЕ И ПОСЛОВАЊЕ БАНКЕ (наставак)

Банка је правно лице са седиштем у Београду, Улица краља Петра број 12. Послови Банке утврђени Законом и другим прописима обављају се у основним организационим јединицама Банке, филијалама Банке у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Ужицу и Заводу за израду новчаница и кованог новца – Топчидер (у даљем тексту: ЗИН).

На дан 31. децембар 2020. године Банка има 2.372 запослених (31. децембар 2019. године: 2.390 запослених).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА**а) Изјава о примени Међународних стандарда финансијског извештавања**

Финансијски извештаји Банке су састављени у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

б) Основе за одмеравање

Финансијски извештаји су састављени у складу с начелом историјског трошка, осим за следеће билансне позиције:

- злато и остали племенити метали који се воде по фер вредности;
- финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха;
- финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат;
- земљиште и некретнине који се воде по ревалоризованој вредности;
- инвестиционе некретнине које се воде по фер вредности;
- уметничке и музејске вредности и нумизматичка збирка који се воде по фер вредности;
- резервисања за отпремнине и јубиларне награде која се воде по садашњој вредности будућих обавеза за отпремнине и јубиларне награде;
- резервисања за судске спорове исказана у вредности процене потенцијалног исхода тужбеног захтева;
- валутни свопови који се воде по фер вредности.

в) Коришћење процењивања

Састављање извештаја у складу са МСФИ захтева коришћење одређених рачуноводствених процена. Такође, од руководства Банке захтева се да користи одређене процене у примени рачуноводствених политика Банке. Области на које се односе процене од већег значаја за финансијске извештаје Банке су приказане у напмени 3.11.

г) Функционална и извештајна валута

Финансијски извештаји Банке исказани су у хиљадама динара. Динар представља функционалну валуту Банке и званичну извештајну валуту у Републици Србији.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**д) Нови стандарди, тумачења и измене објављених стандарда**

Следећи стандарди, тумачења и измене објављених стандарда ступили су на снагу за рачуноводствени период који почиње 1. јануара 2020. године:

- Измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 - „Реформа референтне каматне стопе“, као прва реакција на потенцијалне ефекте које би реформа ИБОР могла имати на финансијско извештавање и претежно се односе на финансијске инструменте који се квалификују за рачуноводство хеџинга. Обзиром да Банка до сада није примењивала рачуноводство хеџинга, поменуте измене нису применљиве на пословање Банке.. Измене су у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године;
- Допуна МСФИ 3 – дефиниција пословања, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године;
- Допуна МРС 1 и МРС 8, дефиниција концепта материјалности, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године - промене се односе на измену дефиниције концепта материјалности, практичне смернице у примени концепта материјалности, са додатним фокусом на примену материјалности у обелодањивањима рачуноводствених политика;
- Измене и допуне референци на концептуални оквир у МСФИ стандардима, у примени на годишње периоде који почињу на дан или после 1. јануара 2020. године. Изменама концептуални оквир за извештавање постаје обухватнији, са циљем да обезбеди Одбору за међународне рачуноводствене стандарде потпуни сет алата за успостављање стандарда. Покрива све аспекте успостављања стандарда почевши од циља финансијског извештавања, преко презентације до обелодањивања;
- Допуна МСФИ 4 - продужење привременог изузимања из примене МСФИ 9 - захтева се од ентитета да примене МСФИ 9 за годишње периоде који почињу након 1. јануара 2023. године (уместо 1. јануара. 2021. године);

Руководство Банке је разматрало утицај наведених стандарда и тумачења на финансијске извештаје Банке. Имајући у виду природу пословања Банке, наведени стандарди, тумачења и измене објављених стандарда, према процени, немају значајан утицај на финансијске извештаје Банке.

До дана биланса стања, следећи стандарди, тумачења и измене објављених стандарда били су издати, али нису ступили на снагу:

- Допуна МСФИ 16 – подстицаји у вези са лизингом настали као последица пандемије COVID – 19, у примени је на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године са дозвољеном ранијом применом;
- Допуне МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 – „Реформа референтне каматне стопе – друга фаза“, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године – промене ИБОР реформе односе се на модификацију финансијских средстава, финансијских обавеза и обавеза по основу лизинга, посебне захтеве рачуноводства хеџинга и захтеве за обелодањивањем кроз примену МСФИ 7 који одражавају измене у области модификација и рачуноводства хеџинга;
- Допуне МРС 37 - онерозни (штетни) уговори – трошкови испуњења уговора, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године;

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**д) Нови стандарди, тумачења и измене објављених стандарда (наставак)**

- Допуне МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема: Приходи пре стављања у употребу, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године – допуне ради појашњења рачуноводственог третмана нето прилива од продаје произведених средстава у току довођења основног средства у стање коришћења;
- Допуне МСФИ 3 - референце на концептуални оквир у МСФИ стандардима, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године;
- Циклус годишњег унапређења МСФИ 2018-2020, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године;
- Допуне МРС 1 – класификација обавеза као краткорочне и дугорочне, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године;
- МСФИ 17 и допуне МСФИ 17 - „Уговори о осигурању“, у примени на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године;
- Продаја или допринос средстава у односу инвеститора и придруженог ентитета или заједничког подухвата (Измене МСФИ 10 и ИАС 28) - опционо са неограниченим датумом прве примене и
- Допуне МСФИ 10 “Консолидовани финансијски извештаји” и МРС 28 “Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате” – Продаја или допринос средстава инвеститора придруженим ентитетима или заједничком улагању, доступно за опциону примену / датум примене неодређено одложено.

Руководство Банке тренутно разматра утицај наведених стандарда и тумачења на финансијске извештаје Банке, као и датум њиховог ступања на снагу. Наведени стандарди, тумачења и измене објављених стандарда, према процени, неће имати значајан утицај на финансијске извештаје Банке у периоду након њихове примене.

ђ) Извештај о токовима готовине

Разлике између позиције Готовина и готовински еквиваленти на крају периода у Извештају о токовима готовине и позиције Готовина и готовински еквиваленти у Билансу стања су следеће:

<u>У хиљадама динара</u>	Извештај о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2020. - Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	Извештај о токовима готовине у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. - Готовина и готовински еквиваленти на крају периода
Готовина и текући рачуни код банака (напомена 16)	394.424.179	339.485.874
Средства у специјалним правима вучења (напомена 21)	7.700.392	8.117.937
Укупно	402.124.571	347.603.811

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА (наставак)**е) Упоредни подаци**

Рачуноводствене политике и процене које се тичу признавања и вредновања средстава и обавеза, коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне с рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању финансијских извештаја Банке за 2019. годину. Банка је за потребе боље презентације, кориговала у одређеним сегментима упоредне податке, у оквиру обелодањивања датих кроз напомене уз финансијске извештаје на дан 31. децембар 2020. године.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**3.1. Приходи и расходи од камата, накнада и провизија**

При израчунавању прихода или расхода камата по основу финансијског средства или финансијске обавезе, примењује се ефективна каматна стопа, на бруто књиговодствену вредност средства или амортизовану вредност обавеза. Бруто књиговодствена вредност финансијског средства јесте амортизована вредност финансијског средства пре кориговања за износ извршених умањења вредности (обезвређења). Амортизована вредност финансијског средства је вредност финансијског средства при почетном признавању, умањена за износ отплата главнице, увећана или умањена за износ кумулативне амортизације методом ефективне каматне стопе и свих разлика између вредности финансијског средства при почетном признавању и износа при доспећу и коригована за износ извршених умањења вредности.

Ако финансијско средство није кредитно обезвређено приходи од камата израчунавају се применом ефективне каматне стопе на бруто књиговодствену вредност финансијског средства.

Приходи од камата по основу финансијских средстава која су кредитно обезвређена након иницијалног признавања израчунавају се применом ефективне каматне стопе на амортизовану вредност тог средства.

Приходи од камата по основу финансијских средстава која су кредитно обезвређена при стицању израчунавају се применом ефективне каматне стопе усклађене за кредитни ризик на амортизовану вредност тог средства.

Приходи по основу накнада за банкарске услуге признају се у складу са периодом извршења услуге, док се расходи по основу накнада и провизија за банкарске услуге утврђују и признају у периоду када су те услуге примљене.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.2. Прерачунавање девизних износа**

Пословне промене настале у страним валутама, чији се курсеви објављују на званичној курсној листи Банке, прерачунате су у динаре применом званичног средњег курса који важи на дан трансакције, док се за валуте, чији се курсеви не објављују на званичној курсној листи Банке, прерачун врши применом одговарајућег курса Банке који важи на дан трансакције.

Монетарна средства и обавезе у иностраној валути на дан биланса стања, прерачуната су у динаре по званичном средњем курсу динара који је важио на тај дан (уколико се курс за страну валуту објављује на званичној курсној листи Банке), односно по одговарајућем курсу Банке (за стране валуте чији се курс не објављује на овој листи).

Позитивне или негативне курсне разлике настале приликом прерачуна пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна монетарних позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, евидентирани су у корист или на терет биланса успеха, као приходи/расходи по основу курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле. Структура монетарних средстава и обавеза приказана је у оквиру анализе девизног ризика у напмени 32.

3.3. Финансијски инструменти

Банка класификује финансијска средства у следеће категорије:

- финансијска средства по амортизованој вредности,
- финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат и
- финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха.

Класификација зависи од пословног модела у оквиру ког се држе средства и карактеристика новчаних токова који настају у вези са тим финансијским средствима. Финансијске обавезе се класификују као финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности и финансијске обавезе које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Пословни модел у оквиру ког се држе финансијска средства представља начин на који Банка управља тим средствима ради остваривања новчаних токова по основу финансијског средства. Циљ пословног модела може бити наплата уговорених и других утврђених новчаних токова, наплата уговорених и других утврђених новчаних токова и новчаних токова по основу продаје тог средства или друго, а врста пословног модела у оквиру кога се држе одређена финансијска средства одређује се на основу:

- политика и циљева у вези са одређеним финансијским средствима (спровођење монетарне и девизне политике и других мера и активности у оквиру надлежности Народне банке Србије, управљање ликвидношћу, остваривање рочне усклађености финансијских средстава и обавеза, остваривање прихода од камата, остваривање прихода по основу промене фер вредности финансијских средстава и сл.),
- учесталости, обима и тренутка продаје финансијских средстава у претходном периоду, разлога тих продаја и очекивања у вези с будућим продајним активностима,
- начина процене успешности управљања и начина извештавања у вези с финансијским средствима,
- врсте ризика који утичу на одређена финансијска средства и начина управљања тим ризицима.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)**

Финансијска средства се класификују у категорију финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности ако се на њих примењује пословни модел чији је основни циљ наплата уговорених и других утврђених новчаних токова и уколико се новчани токови који настају састоје искључиво од наплате главнице и камате на неотплаћени износ главнице на утврђени датум.

Финансијска средства се класификују у категорију финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат ако се на њих примењује пословни модел чији су основни циљеви наплата уговорених новчаних токова и продаја и уколико се новчани токови који настају састоје искључиво од наплате главнице и камате на неотплаћени износ главнице на утврђени датум.

Сва остала финансијска средства вреднују се по фер вредности кроз биланс успеха.

Руководство утврђује класификацију средстава и обавеза приликом почетног признавања, а евентуалне накнадне рекласификације врше се уколико Банка промени пословни модел за управљање финансијским инструментима.

Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат

Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат чине хартије од вредности дефинисане као хартије по фер вредности кроз остали резултат уколико одражавају пословни модел управљања финансијским средствима држање ради прикупљања и продаје и уколико се новчани токови који настају састоје искључиво од наплате главнице и камате на неотплаћени износ главнице на утврђени датум. Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат односе се на иностране државне обвезнице, иностране хартије од вредности јавног сектора, иностране хартије од вредности с квалитетним средством обезбеђења, као и иностране државне дисконтне хартије од вредности и у билансу стања су исказане по фер вредности на дан биланса стања према котацији на финансијском тржишту.

Поред ових хартија, за учешћа у капиталу међународних финансијских институција на стању на дан 31. децембар 2020. године, Банка се определила за рачуноводствено евидентирање као средства вреднована по фер вредности кроз остали резултат. Овај избор спроведен је на бази појединачног инструмента у моменту почетног признавања и не може се опозвати.

Такође, на датум иницијалног признавања, Банка може неопозиво да класификује средство као средство по фер вредности кроз биланс успеха, иако оно задовољава захтеве вредновања по амортизованој вредности или вредновања по фер вредности кроз остали резултат, и то само у случају када за циљ има елиминисање или значајно смањење рачуноводствене неусклађености која би у супротном настала.

Ефекти промена фер вредности по основу хартија од вредности исказују се у оквиру капитала као позиција резерви по основу фер вредности. Током држања хартија од вредности, Банка разграничава камату методом ефективне каматне стопе и евидентира приходе по основу наплате купона у оквиру позиције приходи од камата.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Финансијска средства по фер вредности кроз остали резултат (наставак)*

За учешћа у капиталу која се рачуноводствено евидентирају по фер вредности кроз остали резултат, промене у фер вредности након иницијалног признавања евидентирају се у капиталу у оквиру резерви по основу фер вредности и никада се не могу признати кроз биланс успеха, чак ни у тренутку продаје. Акумулирани добици или губици признати у осталом резултату преносе се на нераспоређену добит приликом престанка признавања.

Учешћа у капиталу нису предмет обезвређења. Ефекти промена девизних курсева су укључени у оквиру капитала као позиција резерви по основу фер вредности. Дивиденде по основу учешћа у капиталу се рачуноводствено евидентирају у оквиру позиције Остали пословни приходи у билансу успеха.

Кредити и потраживања

Кредити и потраживања су недеривативна финансијска имовина с фиксним или одредивим отплатама која нису котирана на активном тржишту. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности умањеној за трошкове обезвређења. Кредити се посебно исказују у оквиру позиције Кредити и пласмани, док се потраживања исказују у оквиру осталих средстава.

Финансијска средства по амортизованој вредности

Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности су улагања у дужничке хартије где Банка има чврсту намеру и могућност да држи ове хартије до њиховог доспећа. Ове хартије се вреднују по амортизованој вредности умањеној за трошкове обезвређења.

Депозити

Депозити укључују орочена средства на рачунима код иностраних банака са инвестиционим рејтингом а исказани су по амортизованој вредности.

Финансијске обавезе по амортизованој вредности

Финансијске обавезе по репо трансакцијама вреднују се по амортизованој вредности. Разлика између трошка и откупне вредности призната је у билансу успеха у периоду позајмице на бази методе ефективне каматне стопе.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Своп послови*

Банка организује своп аукције продаје, односно куповине девиза, које представљају регуларан инструмент обезбеђења девизне, односно динарске ликвидности банкарског сектора. Циљ њиховог организовања је подстицање развоја међубанкарске своп трговине девизама и развоја тржишта инструмената заштите од ризика промене девизног курса.

Банка свопове на дан биланса вреднује по фер вредности кроз биланс успеха. Позитивна фер вредност свопова исказује се као средство у оквиру потраживања по основу деривата, негативна као обавеза у оквиру обавеза по основу деривата, а ефекти промене фер вредности се исказују у билансу успеха у оквиру позиције Нето добитак по основу финансијских инструмената који се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.

Чланска квота у Међународном монетарном фонду и средства у специјалним правима вучења и Обавезе према Међународном монетарном фонду

Средства и обавезе према Међународном монетарном фонду исказани према иницијалној набавној вредности у специјалним правима вучења процењују се по курсу специјалних права вучења који објављује Међународни монетарни фонд – применом званичног средњег курса динара за USD долар који важи на одговарајући датум. Трансакције у специјалним правима вучења прерачунавају се у динаре применом званичног средњег курса Народне банке Србије који важи на дан трансакције.

Датум признавања и фер вредност

Редовне куповине и продаје пласмана признају се на дан трансакције – датум на који Банка плаћа за куповину или прима средства по основу продаје имовине или на датум салдирања. Сва финансијска средства се почетно се признају по фер вредности увећаној за трошкове трансакције, док се финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха почетно признају по фер вредности без укључења наведених трошкова.

Фер вредност финансијских средстава која се котирају на берзи утврђују се на бази важећих фер вредности. Уколико се ради о инструментима за које не постоји активно тржиште (не котирају се на берзи), Банка утврђује њихову фер вредност на бази процене коришћењем информација о скоријим трансакцијама на тржишту, коришћењем методе дисконтованих новчаних токова или коришћењем “option pricing” модела.

Рекласификација финансијских средстава

Рекласификација финансијских средстава се врши у случају промене пословног модела у оквиру ког се држе. Ефекти рекласификације финансијских средстава из категорије вредновања финансијских средстава по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат у категорију вредновања финансијских средстава по фер вредности кроз биланс успеха исказују се као нето добитак/(губитак) по основу рекласификације финансијских средстава у билансу успеха, док се остале рекласификације, укључујући и њихове ефекте, исказују у оквиру позиција биланса стања.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Модификација финансијских инструмената*

Модификација финансијских инструмената је измена утврђених (уговорених, прописаних или на други начин у складу с прописима установљених) новчаних токова финансијског инструмента, настала реуговарањем или на други начин. Уколико се при модификацији финансијског инструмента процени да се новчани токови нису значајно изменили, наставља се с признавањем тог финансијског инструмента по модификованој вредности, а разлика између књиговодствене и модификоване вредности исказује се у билансу успеха. У супротном, престаје се с признавањем тог финансијског инструмента и признаје се нови финансијски инструмент. При процени да ли су новчани токови значајно измењени Банка користи следеће критеријуме:

- дисконтована (садашња) вредност новчаног тока према измењеним условима (модификована вредност) промењена за 10% или више у односу на дисконтовану (садашњу) вредност преосталог новчаног тока према условима оригиналног финансијског инструмента или
- знатно измењени услови оригиналног финансијског инструмента у складу с посебним околностима појединачног случаја, без обзира на то у којој мери је измењен новчани ток (промена дужника, промена валуте, увођење могућности конверзије потраживања у власничке хартије од вредности, промена фиксне каматне стопе у варијабилну и обрнуто и промене у класификацији финансијског инструмента).

Обезвређење финансијске имовине

Умањење вредности финансијских средстава (односно резервације за очекиване кредитне губитке) врши се на сваки датум биланса стања, за износ очекиваних кредитних губитака финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат. Очекивани кредитни губитак је износ садашње вредности процењених губитака пондерисаних ризиком неиспуњења обавеза.

Књиговодствена вредност финансијске имовине умањује се индиректно, кроз употребу исправке вредности и исказују се у оквиру позиције нето (расход) по основу обезвређења /приход по основу умањења обезвређења финансијских средстава. Уколико, током наредне године, дође до смањења износа признатог губитка услед обезвређења, претходно признат губитак по основу обезвређења смањује се кориговањем рачуна исправке вредности, а износ корекције се признаје у билансу успеха.

Обезвређење финансијске имовине детаљно је образложено у напмени 32.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.3. Финансијски инструменти (наставак)***Отпис финансијских средстава*

Финансијска средства се директно отписују у целости или делимично када не постоји разумно очекивање да ће се наплатити, било делимично или у целости, као у случају када се утврди да дужник нема имовинске могућности који би омогућили наплату средстава која су предмет отписа. Ова процена се спроводи на индивидуалној основи.

Финансијска средства која су отписана, а која су и даље предмет наплате, воде се у ванбилансним ставкама.

Престанак признавања

Финансијска средства престају да се признају када Банка изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када обавеза престане да постоји.

Нетирање финансијских средстава

Финансијско средство и финансијске обавезе се нетирају и у билансу стања се исказује нето износ само уколико постоји законско право да се нетирање изврши и уколико постоји намера Банке да се изврши наплата средстава и исплата обавеза у нето износу или да се истовремено наплате средства и измире обавезе. Приходи и расходи књиговодствено се пребијају искључиво ако резултат (ефекат) пребијања одражава суштину пословне промене из које су настали.

3.4. Готовина и текући рачуни код банака

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се готовина и средства на текућим рачунима. Готовина и текући рачуни код банака процењују се по амортизованој вредности.

3.5. Злато и остали племенити метали

Злато и остали племенити метали вредновани су по фер вредности на дан биланса стања.

Племенити метали који су у саставу девизних резерви процењени су у висини цена злата и сребра на преподневном фиксингу на Лондонској берзи метала (London Bullion Market Association), применом званичног средњег курса динара за САД долар који је важио последњег дана у месецу, односно на основу цене платине која се објављује на Тржишту платине и паладијума у Лондону (London Platinum & Palladium Market Association), преподневни фиксинг, применом званичног средњег курса динара за САД долар који је важио последњег дана у месецу.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.5. Злато и остали племенити метали (наставак)**

Ефекти промена фер вредности злата и осталих племенитих метала који улазе у састав девизних резерви приказани су на терет односно у корист биланса успеха, као приходи/расходи по основу курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле. Ефекти процене трошкова афинаже злата, са стањем на дан 31. децембра 2020. године приказани су у оквиру напомене 17.

3.6. Залихе

Залихе Банке чине залихе материјала, недовршене производње и готових производа, највећим делом ЗИН-а, а укључују и залихе племенитих метала који се користе за израду пригодног кованог новца, као и за производе које ЗИН израђује за тржиште. Ове залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној цени, у зависности од тога која је нижа.

3.7. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална имовина

Постројења, део опреме и нематеријална имовина исказују се по набавној вредности, умањеној за исправку вредности. Банка је применила дозвољени алтернативни метод мерења некретнина које користи, дела осталих основних средстава (уметничка дела и музејске вредности) и дела опреме (стилски намештај) по ревалоризованој вредности.

Процена вредности некретнина које се користе и инвестиционих некретнина извршена је ангажовањем екстерног независног проценитеља уз примену тржишног (упоредиве цене некретнина које су предмет куповине/продаје на локалном тржишту, уз корекције које се односе на физичко стање конкретне непокретности), приносног (утврђивањем садашње вредности будућих новчаних токова током економског века средстава применом стопе капитализације која одражава ризик постизања пројектованих новчаних токова и временску вредност новца) и трошковног приступа (трошкови изградње новог грађевинског објекта, од којих се одбијају три могуће форме застарелости: физичка, функционална и економска).

Повећање ревалоризоване вредности земљишта које се исказује у књиговодственим евиденцијама Банке, односно евидентирање разлике процењене вредности и садашње књиговодствене вредности исказује се кроз повећање ревалоризационих резерви. Смањење вредности по основу ревалоризације евидентира се пропорционалним смањењем набавне вредности и акумулиране амортизације основних средстава, а повећање вредности по основу ревалоризације - пропорционалним повећањем набавне вредности и акумулиране амортизације основних средстава.

**3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОД
СТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)****3.7. Некретнине, постројења, опрема, инвестиционе некретнине и нематеријална имовина (наставак)**

Износи обрачунате ревалоризације евидентирани су у корист укупног осталог резултата, за позитивне ефекте процене, и акумулирани су на рачунима ревалоризационих резерви у оквиру капитала. Негативни ефекти процене признати су на терет расхода биланса успеха, осим ако за конкретно средство није претходно формирана ревалоризациона резерва, у ком случају се негативни ефекти признају на терет укупног осталог резултата, до нивоа претходно формираних ревалоризационих резерви. Позитивни ефекти процене вредности признају се у корист биланса успеха само до висине претходно признатих негативних ефеката процене у случају да су поједине ставке у претходним периодима имале негативан ефекат процене признат на терет биланса успеха.

Инвестиционе некретнине се вреднују по фер вредности. Ефекти промене фер вредности исказују се на терет односно у корист биланса успеха, у оквиру осталих прихода односно осталих расхода.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме и нематеријалне имовине почиње када се ова средства ставе у употребу. Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, које се нису мењале у току 2020. године, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Некретнине	2%
Компјутери	25%
намештај и остала опрема	3,34% - 20%
моторна возила	14,29% - 20%
нематеријална имовина	25% односно уговором предвиђени рок

Трошкови поправке и одржавања некретнина, постројења и опреме настали ради очувања употребне вредности средстава признају се као трошак у моменту настајања. Капитализација трошкова улагања је дозвољена само ако се њоме повећава или продужава употребна вредност средстава.

Добици настали приликом продаје некретнина, постројења и опреме књиже се у корист осталих пословних прихода. Губици настали приликом отуђења и расходања некретнина, постројења и опреме евидентирају се на терет осталих расхода. Ревалоризациона резерва се приликом отуђења и расходања средстава преноси на нераспоређени добитак.

Законом о јавној својини прописано је да Влада Републике Србије одлучује о отуђењу непокретности које користи Банка и о заснивању хипотеке на тим непокретностима.

3.8. Средства по пословима у име и за рачун трећих лица

Средства по пословима у име и за рачун трећих лица, којима Банка управља уз накнаду, нису укључена у биланс стања Банке већ се воде у оквиру ванбилансних ставки.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.9. Порез на добит***Текући порези*

Банка је обвезник плаћања пореза на добит у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије и Правилника о садржају пореског биланса за недобитне организације - обвезнике на порез правних лица, детаљније образложено у напмени 28.

Одложени порези

Одложени порези на добит се обрачунавају према билансу стања на све привремене разлике на дан биланса стања између садашње вредности средстава и обавеза, у финансијским извештајима, и њихове вредности за сврхе опорезивања. Банка не обрачунава и не исказује одложене порезе услед непостојања привремених разлика.

3.10. Примања запослених

У складу с прописима који се примењују у Републици Србији, Банка је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Банка је, такође, обавезна да од бруто зарада запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог књиже се на терет расхода периода на који се односе.

За краткорочна примања запослених, Банка признаје на терет трошкова недисконтовани износ краткорочних накнада запосленима за који се очекује да ће бити исплаћен у замену за дате услуге.

За дугорочна примања, Банка признаје дисконтовани износ накнада за који се очекује да ће бити плаћен у замену за дате услуге пружене од стране запослених. Банка спроводи утврђени план накнада запосленима у складу са интерним актима, према којим запослени има право на отпремнину у висини троструке зараде коју је остварио за месец који претходи месецу у коме му престаје радни однос, или у висини троструке просечне месечне зараде по запосленом, исплаћене у Банци, за месец који претходи месецу у коме му престаје радни однос, у зависности од тога који је од ова два износа повољнији.

Последња процена садашње вредности обавеза по основу утврђеног плана накнада извршена је са стањем на дан 31. децембра 2020. године.

Банка користи најбоље могуће процене варијабли приликом одређивања укупног трошка резервисања за накнаде по престанку радног односа. Основне претпоставке процене објашњене су у напмени 27.

У финансијским извештајима Банке на дан 31. децембра 2020. године, извршено је резервисање по основу процењене садашње вредности средстава за отпремнине за одлазак у пензију након испуњених услова, као и резервисање по основу процењене садашње вредности средстава јубиларних награда. Банка је применила актуарски метод кредитирања пројектоване јединице за одређивање садашње вредности својих обавеза и све актуарске претпоставке, пре свега демографске (морталитет и инвалидност), у складу са захтевом МРС 19 - Примања запослених.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.10. Примања запослених (наставак)**

Актуарски добици и губици и трошкови претходно извршених услуга признају се у билансу успеха када настану, с тим што се актуарски добици и губици по основу отпремнина приликом одласка у пензију признају у оквиру осталог укупног резултата.

Плаћања за неискоришћене годишње одморе из текуће године представљају краткорочне обавезе Банке. У финансијским извештајима Банке на дан 31. децембра 2020. године, извршено је резервисање средстава за потребе исплате накнаде за дане неискоришћеног годишњег одмора за 2020. годину, који запослени нису искористили у току 2020. године. Обавеза Банке престаје уколико запослени не искористи годишњи одмор до 30. јуна наредне године. Банка је у обавези да исплати накнаду штете по основу неискоришћеног годишњег одмора само у случајевима постојања неискоришћеног годишњег одмора код престанка радног односа.

3.11. Преглед значајних рачуноводствених процена и претпоставки

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Банке коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентиране вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на историјским и осталим информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни износи могу се разликовати од процењених.

Процене и претпоставке се стално преиспитују. Измене рачуноводствених процена признају се у периоду измене уколико се односе само на тај период, или у периоду измене и будућим периодима ако измена утиче на текући период и будуће периоде.

У наставку су приказане кључне претпоставке везане за будућност и остали извори процењивања, неизвесности на датум биланса стања које представљају значајан ризик, за материјалне корекције позиција биланса стања у следећој финансијској години.

Обезвређење финансијских средстава

Очекивани кредитни губици финансијских средстава процењују се за појединачно финансијско средство или за групу финансијских средстава са истим карактеристикама, при чему се узимају у обзир све релевантне и доступне квантитативне и квалитативне информације, и то оне које се односе на прошла, садашња и будућа догађања.

Обезвређење финансијских средстава подразумева одређивање критеријума којима се утврђује да ли је кредитни ризик финансијског средства повећан у односу на почетно признавање тог финансијског средства, дефинисањем, избором и прихватањем одговарајуће интерне методологије од стране руководства, као што је објашњено у напоменама 3.3 и 32.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**3.11. Преглед значајних рачуноводствених процена и претпоставки (наставак)***Фер вредност средстава*

Фер вредност је цена која се може примити за продају неког средства или платити за пренос неке обавезе у уобичајеној трансакцији на главном (или најповољнијем) тржишту на датум одмеравања под текућим тржишним условима без обзира на то да ли је цена директно утврдива или процењена коришћењем неке друге технике вредновања.

Пословна политика Банке је да обелодани информације о фер вредности средстава или обавеза за коју постоје званичне тржишне информације или информације до којих се долази на основу алтернативних техника вредновања и када се фер вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. По мишљењу руководства Банке, износи у финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је веродостојна у датим околностима и најкориснија за потребе финансијског извештавања у складу с Међународним стандардима финансијског извештавања.

Фер вредност финансијских инструмената за које не постоји активно тржиште је одређена применом одговарајућих метода процене будућих токова готовине средстава која се дисконтују одговарајућом дисконтном стопом на њихову фер вредност. Банка при избору одговарајућих метода и претпоставки вредновања примењује свој професионални суд. Информације о фер вредности изложене су у оквиру напомене 32.

Резервисања за дугорочна примања запослених

Банка је самостално извршила обрачун резервисања за отпремнине и јубиларне награде запослених користећи при томе свој професионални суд у вези претпоставки о дисконтној стопи, стопи раста зарада и флукуацији запослених на бази расположивих информација, што је детаљно објашњено у напоменама 3.10 и 27.

Амортизација и стопа амортизације

Обрачун амортизације и стопе амортизације засноване су на пројектованом економском веку трајања некретнина, постројења, опреме и нематеријалне имовине. Једном годишње Банка процењује економски век сталних средстава на основу тренутних предвиђања.

Резервисања за судске спорове

Банка процењује вероватноћу настанка неповољног догађаја који је резултат прошлог догађаја, и ако је с више од педесет процената вероватноће процењено да ће догађај настати, Банка врши резервисање укупног износа обавезе. Банка је опрезна у проценама али због високог степена неизвесности, у неким случајевима, процена може да не буде у складу са будућим исходом спора.

4. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ КАМАТА

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Приходи од камата по основу:		
Хартија од вредности:		
- у динарима	3.179.814	-
- у страној валути	9.883.186	11.057.800
Пласираних депозита:		
- у динарима	126	132
- у страној валути	861.031	2.659.795
Датих кредита		
- у динарима	32.249	101.501
РЕПО послова	32.052	-
Осталих пласмана:		
- у динарима	689	81
- у страној валути	241	428
<i>Укупно</i>	<u>13.989.388</u>	<u>13.819.737</u>
Расходи камата по основу:		
Хартија од вредности у динарима	(1.458.343)	-
Депозита у динарима:		
- по основу издвојене динарске обавезне резерве	(611.779)	(2.058.633)
- по основу вишкова ликвидних средстава банака	(577.367)	(563.252)
- по основу трансакционих депозита	(343)	(1.111)
Депозита у страној валути:		
- по основу орочених депозита	(60.616)	(225.655)
- по основу депозита по виђењу	(2.625)	(19.309)
Негативна камата на финансијска средства у страној валути	(1.293.582)	(1.051.682)
РЕПО послова	(226.302)	(712.532)
Обавеза према ММФ-у	(16.509)	(82.029)
Примљених кредита	(22.314)	(70.425)
Остало	(3.153)	(6.394)
<i>Укупно</i>	<u>(4.272.933)</u>	<u>(4.791.022)</u>
Нето приход по основу камата	<u>9.716.455</u>	<u>9.028.715</u>

4. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ КАМАТА (Наставак)

Наведени износ нето прихода од камата укључује приходе и расходе по основу камата, израчунате методом ефективне каматне стопе, који се односе на следеће:

	За годину која се завршава 31. децембра	
<u>У хиљадама динара</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи од камата по основу:		
Финансијска средства која се вреднују по амортизованој вредности	4.106.202	2.833.488
Финансијска средства која се вреднују по фер вредност кроз остали резултат	9.883.186	10.986.249
Укупно	13.989.388	13.819.737
Расходи камата по основу:		
Финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности	(4.075.251)	(4.791.022)
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(197.682)	-
Укупно	(4.272.933)	(4.791.022)
Нето приход по основу камата	9.716.455	9.028.715

5. НЕТО ПРИХОД ПО ОСНОВУ НАКНАДА И ПРОВИЗИЈА

	За годину која се завршава 31. децембра	
<u>У хиљадама динара</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи од накнада и провизија у динарима:		
- накнаде за послове РТГС и клиринга	1.410.390	1.358.538
- накнаде за послове принудне наплате	1.311.908	1.848.806
- накнаде за послове надзора над обављањем делатности осигурања	485.054	443.235
- остале накнаде у динарима	353.069	328.003
Приходи од накнада и провизија у иностранству:		
- накнаде за девизне и валутне послове	1.226.187	1.115.113
- накнаде по пословима у име и за рачун трећих лица	101.291	119.159
- остале накнаде у иностранству	110.509	65.733
Укупно	4.998.408	5.278.587
Расходи накнада и провизија у динарима:		
- провизија по основу продаје меничних бланкета	(12.537)	(15.923)
- остале накнаде и провизије у динарима	(1.905)	(2.057)
Расходи накнада и провизија у иностранству:		
- накнада за вођење девизних рачуна и платни промет у иностранству	(69.789)	(69.223)
- накнада за девизне и валутне послове	(451.913)	(312.173)
Укупно	(536.144)	(399.376)
Нето приход по основу накнада и провизија	4.462.264	4.879.211

Укупни приказани приход и расход по основу накнада и провизија односи се на финансијска средства и финансијске обавезе које се вреднују по амортизованој вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
6. НЕТО (ГУБИТАК)/ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА КОЈИ СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи по основу продаје и промене фер вредности по основу своп трансакција	126.673	501.765
Расходи по основу продаје и промене фер вредности по основу своп трансакција	(176.420)	(262.962)
Нето (губитак)/добитак	<u>(49.747)</u>	<u>238.803</u>

7. НЕТО ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ПРЕСТАНКА ПРИЗНАВАЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Добици по основу престанка признавања (продаје) финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	2.246.292	1.846.852
Губици по основу престанка признавања (продаје) финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(5.048.578)	(3.495.562)
Нето губитак	<u>(2.802.286)</u>	<u>(1.648.710)</u>

8. НЕТО (РАСХОД)/ПРИХОД ОД КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКТА УГОВОРЕНЕ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Нето приходи/(расходи) од курсних разлика и ефеката уговорене валутне клаузуле:		
- готовина и текући рачуни код банака	(694.654)	(1.230.466)
- злато и остали племенити метали	19.969.093	18.446.336
- депозити, кредити и пласмани	(5.272.343)	1.086.623
- хартије од вредности	(31.236.473)	4.579.659
- средства и обавезе према ММФ-у	5.407	(409)
- обавезе по основу примљених депозита и осталих обавеза према банкама, финансијским организацијама, држави и другим депонентима	705.968	1.705.059
- остала средства и остале обавезе	(25.849)	(29.266)
Укупно нето (расход)/приход од курсних разлика и ефекта уговорене валутне клаузуле	<u>(16.548.851)</u>	<u>24.557.536</u>

**9. НЕТО (РАСХОД) ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА/ПРИХОД ОД УМАЊЕЊА
ОБЕЗВРЕЂЕЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА****а) Структура прихода и расхода**

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Приходи од умањења обезвређења:		
- финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности	61.933	185.175
- финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	18.493	15.584
Приходи од наплаћених отписаних потраживања	258	-
<i>Укупно</i>	<u>80.684</u>	<u>200.759</u>
Расходи по основу обезвређења:		
- финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности	(116.026)	(61.681)
- финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат	(11.432)	(32.031)
<i>Укупно</i>	<u>(127.458)</u>	<u>(93.712)</u>
Нето (расход) основу обезвређења/приход од умањења обезвређења финансијских средстава	<u>(46.774)</u>	<u>107.047</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

9. НЕТО (РАСХОД) ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА/ПРИХОД ОД УМАЊЕЊА ОБЕЗВРЕЂЕЊА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА (наставак)

б) Промене на рачунима исправке вредности

<u>У хиљадама динара</u>	Готовина и текући рачуни код банака (напомена 16)	Депозити (напомена 18)	Хартије од вредности* (напомена 19)	Кредити и пласмани (напомена 20)	Остала средства (напомена 23)	Укупно
Стање 1. јануара 2020. године	881.710	2.819.520	459.018	1.519.525	342.625	6.022.398
Нове исправке вредности	-	-	-	-	-	-
– финансијска средства	-	25.066	57.166	20.488	13.306	116.026
Нове исправке вредности – залихе	-	-	-	-	4.525	4.525
Укинута умањења вредности	-	(26.145)	-	(22.627)	(13.161)	(61.933)
Курсне разлике	(67.489)	(248.411)	-	-	(14.344)	(330.244)
Отписи	-	-	-	(11.712)	(7.705)	(19.417)
Остало	-	-	-	1.004	(30)	974
Стање 31. децембра 2020. године	814.221	2.570.030	516.184	1.506.678	325.216	5.732.329
Стање 1. јануара 2019. године	871.049	2.776.744	576.465	1.536.118	356.060	6.116.436
Нове исправке вредности	-	-	-	-	-	-
– финансијска средства	-	30.438	-	17.380	13.863	61.681
Нове исправке вредности – залихе	-	-	-	-	4.986	4.986
Укинута умањења вредности	-	(28.794)	(114.144)	(30.378)	(11.859)	(185.175)
Курсне разлике	10.661	41.132	-	-	2.026	53.819
Отписи	-	-	(3.303)	(5.419)	(1.617)	(10.339)
Остало	-	-	-	1.824	(20.834)	(19.010)
Стање 31. децембра 2019. године	881.710	2.819.520	459.018	1.519.525	342.625	6.022.398

* У складу са МСФИ 9, ефекат обезвређења дужничких хартија по фер вредности кроз остали резултат признају се кроз остали резултат и биланс успеха, и њима се не умањује књиговодствена вредност хартија у билансу стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
10. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Приходи оперативног пословања – ЗИН	5.210.591	6.244.358
Приходи од продаје меничних бланкета	125.370	159.226
Приходи од закупа	17.128	19.965
Повећање вредности залиха	177.009	5
Приходи од дивиденди	-	102.874
Остало	65.203	113.829
Остали пословни приходи	<u>5.595.301</u>	<u>6.640.257</u>

Приходи из оперативног пословања ЗИН-а односе се на приходе од продаје готових производа ЗИН-а који се, поред израде новчаница, кованог новца за оптицај и пригодног кованог новца, бави и израдом докумената, вредносних хартија и других производа.

Приходи од дивиденди остварени 2019. године у износу од 102.874 хиљаде динара, у целини се односе на учешћа у капиталу Банке за међународна поравнања, Базел и по том основу није било остварених прихода током 2020. године.

11. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава 31. децембра	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Трошкови зарада и накнада зарада, пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	5.017.926	4.488.998
Расходи резервисања		
за пензије и других резервисања за запослене	12.259	186.709
Трошкови накнада за привремене и повремене послове	56.717	54.200
Јубиларне награде	29.651	35.393
Помоћ запосленима	26.027	27.740
Отпремнине	54.602	33.731
Накнада члановима Савета Банке	10.932	9.519
Укупно трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	<u>5.208.114</u>	<u>4.836.290</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

12. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Трошкови амортизације:		
- нематеријална имовина	100.394	91.374
- грађевински објекти	233.803	225.695
- опрема	921.656	723.355
- остало	970	974
Укупно трошкови амортизације	1.256.823	1.041.398

13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Приходи од укидања резервисања за судске спорове (Напомена 27)	36.915	47.698
Приходи од укњижених основних средстава и ситног инвентара	6.352	16.518
Остало	1.691.967	4.050.370
Укупно остали приходи	1.735.234	4.114.586

Од укупног износа осталих прихода највећи део, у износу од 1.589.408 хиљада динара (2019. година 3.020.701 хиљаде динара), односи се на приходе из деобне масе правних лица под ингеренцијом Агенције за осигурање депозита.

14. ОСТАЛИ РАСХОДИ

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Трошкови материјала	1.724.039	2.081.447
Трошкови производних услуга:		
- транспортне услуге	11.588	1.339
- ПТТ	37.219	46.363
- аутоматски пренос података	143.014	133.899
- одржавања	403.131	355.483
- трошкови закупа	7.982	7.698
- реклама и пропаганда	623	3.998
- службени листови и часописи	6.097	5.496
- трошкови дорада – ЗИН	11.636	25.761
- остале услуге	29.078	27.477
Нематеријални трошкови:		
- трошкови службеног пута	3.106	30.514
- трошкови превоза радника	62.959	89.014
- трошкови накнада добровољним пензијским фондовима	114.972	112.774
- стручно образовање радника	2.253	6.972
- интелектуалне услуге	346.011	349.975
- услуге чувања имовине и обезбеђења новца	43.699	37.452
- комуналне услуге	15.387	16.094
- трошкови репрезентације	6.775	11.405
- трошкови премија осигурања	65.865	63.041
- остали нематеријални трошкови	83.796	88.982
Трошкови пореза:		
- порез на имовину	46.511	46.988
- трошкови ПДВ-а	139.292	119.534
- остали трошкови пореза	24.260	22.325
Трошкови доприноса	8.984	9.351
Остали трошкови	57.799	258.460
Смањење вредности залиха	41	224.714
Трошкови резервисања за судске спорове (напомена 27)	22.212	66.431
Остали расходи	25.972	32.344
Укупно остали расходи	3.444.301	4.275.331

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

15. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Класификација финансијских средстава и финансијских обавеза

У прегледу који следи приказана су финансијска средства и финансијске обавезе према категоријама у које су класификовани:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Напомена</u>	<u>Амортизована вредност</u>	<u>Фер вредност кроз биланс успеха</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - обавезно</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - опционо</u>	<u>Укупно 31. децембар 2020.</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБАР 2020.						
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	16	394.424.179	-	-	-	394.424.179
Депозити	18	199.312.402	-	-	-	199.312.402
Потраживања по основу деривата		-	6.959	-	-	6.959
Хартије од вредности	19	119.725.851	-	788.948.361	11.500.248	920.174.460
Кредити и пласмани	20	16.375.557	-	-	-	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	21	91.475.050	-	-	-	91.475.050
Остала средства	23	1.163.521	-	-	-	1.163.521
Укупно		822.476.560	6.959	788.948.361	11.500.248	1.622.932.128
Финансијске обавезе						
Обавезе по основу деривата		-	69.442	-	-	69.442
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	748.773.102	-	-	-	748.773.102
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	404.601.318	-	-	-	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	26	91.585.239	-	-	-	91.585.239
Новац у оптицају	29	266.698.917	-	-	-	266.698.917
Остале обавезе	30	2.114.806	-	-	-	2.114.806
Укупно		1.513.773.382	69.442	-	-	1.513.842.824

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

15. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

Класификација финансијских средстава и финансијских обавеза (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Напомена</u>	<u>Амортизована вредност</u>	<u>Фер вредност кроз биланс успеха</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - обавезно</u>	<u>Фер вредност кроз остали резултат - опционо</u>	<u>Укупно 31. децембар 2019.</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБАР 2019.						
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	16	339.485.874	-	-	-	339.485.874
Депозити	18	207.598.412	-	-	-	207.598.412
Потраживања по основу деривата		-	5.259	-	-	5.259
Хартије од вредности	19	-	-	873.681.059	11.098.068	884.779.127
Кредити и пласмани	20	982.245	-	-	-	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	21	96.333.002	-	-	-	96.333.002
Остала средства	23	1.083.375	-	-	-	1.083.375
Укупно		645.482.908	5.259	873.681.059	11.098.068	1.530.267.294
Финансијске обавезе						
Обавезе по основу деривата		-	4.809	-	-	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	24	651.514.126	-	-	-	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25	397.401.344	-	-	-	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	26	96.448.924	-	-	-	96.448.924
Новац у оптицају	29	209.567.662	-	-	-	209.567.662
Остале обавезе	30	1.786.825	-	-	-	1.786.825
Укупно		1.356.718.881	4.809	-	-	1.356.723.690

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
16. ГОТОВИНА И ТЕКУЋИ РАЧУНИ КОД БАНАКА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Готовина у благајни:		
- у домаћој валути	33	46
- у иностраној валути	234.958.695	196.765.125
<i>Укупно</i>	<i>234.958.728</i>	<i>196.765.171</i>
Текући рачуни:		
- код домаћих банака и НБС	10.932.910	12.597.899
- код банака у иностранству	149.346.762	131.004.514
Исправка вредности	(814.221)	(881.710)
<i>Укупно</i>	<i>159.465.451</i>	<i>142.720.703</i>
Укупно готовина и текући рачуни код банака	<u>394.424.179</u>	<u>339.485.874</u>

Средства у специјалним правима вучења на текућем рачуну код ММФ-а (укључујући и средства резервне транше) у износу од 7.700.392 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 8.117.937 хиљада динара), приказана су у оквиру напомене 21.

17. ЗЛАТО И ОСТАЛИ ПЛЕМЕНИТИ МЕТАЛИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Злато и златне полуге подобне за трговање	75.302.675	51.256.095
Злато и златне полуге неподобне за трговање	131.655.665	105.937.133
Остали племенити метали	1.119.893	890.961
Укупно злато и остали племенити метали	<u>208.078.233</u>	<u>158.084.189</u>

Банка је извршила процену трошкова афинаже са стањем на дан 31. децембра 2020. године, у циљу сагледавања материјалне значајности процењених износа на укупне финансијске извештаје и сагледавања евентуалне потребе за корекцијом фер вредности злата и осталих племенитих метала. Процењени трошкови афинаже на дан 31. децембра 2020. године, у износу од 150.363 хиљада динара (31. децембра 2019. године: 153.325 хиљада динара), не представљају материјално значајан износ у смислу МРС 8 „Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених политика и грешке“.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
18. ДЕПОЗИТИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Депозити:		
- орочени депозити	201.865.558	210.400.213
- остали депозити	16.874	17.719
<i>Укупно</i>	<u>201.882.432</u>	<u>210.417.932</u>
Исправка вредности орочених депозита	<u>(2.570.030)</u>	<u>(2.819.520)</u>
Укупно депозити	<u>199.312.402</u>	<u>207.598.412</u>

Орочени депозити укључују краткорочно орочене депозите који су пласирани код страних банака и „call” депозите који немају прецизиран рок доспећа, већ се повлаче и допуњавају у складу с потребама Банке.

Управљање улагањима у депозите код банака у иностранству врши се на бази Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке, како је објашњено у напмени 32.

19. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Хартије од вредности у динарима:		
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	120.242.035	459.018
Исправка вредности хартија од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	<u>(516.184)</u>	<u>(459.018)</u>
<i>Укупно хартије од вредности у динарима</i>	<u>119.725.851</u>	<u>-</u>
Хартије од вредности у страној валути:		
Хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат		
- обавезно	788.948.361	873.681.059
- опционо	11.500.248	11.098.068
<i>Укупно хартије од вредности у страној валути</i>	<u>800.448.609</u>	<u>884.779.127</u>
Укупно хартије од вредности	<u>920.174.460</u>	<u>884.779.127</u>
<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Хартије од вредности у динарима:		
Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности		
Благајнички записи и обвезнице домаћих банака у стечају и ликвидацији	459.018	459.018
Купонске обвезнице	116.501.292	-
Дисконтне хартије од вредности	3.281.725	-
Исправка вредности хартија од вредности које се вреднују по амортизованој вредности у динарима	<u>(516.184)</u>	<u>(459.018)</u>
Укупно	<u>119.725.851</u>	<u>-</u>

19. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (Наставак)

Купонске обвезнице у износу од 116.501.292 хиљаде динара односе се на државне и корпоративне обвезнице, док се дисконтне хартије од вредности у износу од 3.281.725 хиљада динара односе на државне записе.

Купонске и дисконтне хартије од вредности у динарима Банка је, као одговор на COVID – 19, прибавила трајном куповином од банака на секундарном тржишту, како би потпомогла несметано функционисање каматног и кредитног канала монетарне политике у време пандемије.

Прописима Банке којима се уређују монетарне операције, односно услови и начин спровођења операција на отвореном тржишту предвиђени су критеријуми под којима Банка може прихватити хартије од вредности које издају домаћа привредна друштва, како је објашњено у напмени 32.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Хартије од вредности у иностраној валути:		
Хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат – обавезно		
Купонске обвезнице	687.731.433	852.767.213
Дисконтне хартије од вредности	101.216.928	20.913.846
Укупно	788.948.361	873.681.059

Купонске хартије од вредности у иностраној валути односе се на иностране државне обвезнице (укључујући и државне ХоВ са променљивом каматном стопом *Floating Rate Notes – FRN*), иностране ХоВ јавног сектора (*Supranational, Subnational, Agencies, Sovereign*) укључујући и FRN, као и иностране ХоВ с квалитетним средством обезбеђења (*covered bonds*), у износу од 687.731.433 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 852.767.213 хиљаде динара). ХоВ су деноминоване у EUR, USD, GBP и CAD.

Дисконтне хартије од вредности у иностраној валути односе се на иностране државне дисконтне ХоВ (*T-bills*) рока доспећа до једне године, у износу од 101.216.928 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 20.913.846 хиљада динара), и представљају краткорочне хартије деноминоване у EUR и USD.

Промена фер вредности, као и очекивани кредитни губици ових средстава исказују се у оквиру капитала на позицији резерве по основу фер вредности (напомена 31).

Управљање финансијским средствима по фер вредности кроз остали резултат врши се на бази Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке, како је објашњено у напмени 32.

19. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Власничке хартије од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат (опционо)		
Учешћа у капиталу у иностраној валути:		
- Банка за међународна поравнања, Базел	11.499.577	11.097.434
- S.W.I.F.T. scri	671	634
Укупно	<u>11.500.248</u>	<u>11.098.068</u>

На дан 31. децембра 2020. године повећање резерви по основу промене фер вредности власничких хартија од вредности износи 402.181 хиљада динара (31. децембар 2019. године 778.612 хиљада динара). Банка за међународна поравнања Базел није вршила исплату дивиденде за 2019/20. годину, узимајући у обзир активности централних банака као креатора пруденцијалне политике, подржавајући банке да не исплаћују дивиденде ради очувања капитала, тако да у 2020. години није било остварених прихода по основу дивиденде (2019. година: 102.874 хиљаде динара).

20. КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Кредити и пласмани:		
- кредити банкама у стечају и ликвидацији	415.116	426.765
- кредити пословним банкама	530.465	530.465
- кредити по репо трансакцијама	15.433.873	-
- кредити из примарне емисије	956.639	956.639
- стамбени кредити запосленима	539.786	580.296
- остали пласмани	6.356	7.605
<i>Укупно</i>	<i><u>17.882.235</u></i>	<i><u>2.501.770</u></i>
Исправка вредности кредита и пласмана:		
- кредити банкама у стечају и ликвидацији	(415.116)	(426.765)
- кредити из примарне емисије	(956.639)	(956.639)
- стамбени кредити запосленима	(134.923)	(136.121)
<i>Укупно</i>	<i><u>(1.506.678)</u></i>	<i><u>(1.519.525)</u></i>
Укупно кредити и пласмани	<u>16.375.557</u>	<u>982.245</u>

У циљу подршке домаћем финансијском систему, укупним економским токовима и бржем опоравку приватног сектора од кризе изазване пандемијом COVID- 19 Банка је, банкарском сектору обезбедила додатну динарску ликвидност кроз директне репо операције (рочност трансакција три месеца).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

21. ЧЛАНСКА КВОТА У ММФ-у И СРЕДСТВА У СПЕЦИЈАЛНИМ ПРАВИМА
ВУЧЕЊА

У хиљадама динара	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Чланска квота (<i>Holdings of Currency</i>)	83.774.658	88.215.065
Чланска квота (<i>Reserve Tranche</i>)	6.444.734	6.786.332
Средства у СПВ (<i>SDR Holdings</i>)	1.255.658	1.331.605
Укупно	91.475.050	96.333.002

На дан 31. децембра 2020. године чланска квота Републике Србије у Међународном монетарном фонду (укључујући и резервну траншу) износи 90.219.392 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 95.001.397 хиљада динара).

Чланска квота исказана као пласман деноминован у специјалним правима вучења (*Special Drawing Rights - SDR*) износи SDR 654.800 хиљада (31. децембра 2019. године: SDR 654.800 хиљада).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Промене на некретнинама, постројењима, опреми, инвестиционим некретнинама и нематеријалној имовини приказане су у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Земљиште</u>	<u>Грађевински објекти</u>	<u>Опрема</u>	<u>Остала основна средства</u>	<u>Основна средства у припреми</u>	<u>Укупно</u>	<u>Инвестиционе некретнине</u>	<u>Нематеријална имовина</u>
НАБАВНА/РЕВАЛОРИЗОВАНА ВРЕДНОСТ								
Почетно стање 1. јануара 2019. године	2.630.793	75.765.191	12.937.537	327.417	-	91.660.938	407.692	2.181.243
Нове набавке	-	-	61.017	-	1.152.549	1.213.566	-	78.077
Пренос са инвестиција у току	-	112.667	1.028.242	366	(1.141.275)	-	-	-
Ревалоризација – позитивни ефекти	-	-	-	3.720	-	3.720	-	-
Ревалоризација – негативни ефекти	-	-	-	(3.406)	-	(3.406)	-	-
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(260.625)	(71)	-	(260.696)	-	(12.389)
Вишак и накнадно укњижена средства	-	-	19.906	18.493	-	38.399	-	382
Остало	-	-	(10.089)	10.127	(11.274)	(11.236)	-	11.664
Стање 31. децембар 2019. године	2.630.793	75.877.858	13.775.988	356.646	-	92.641.285	407.692	2.258.977
Нове набавке	-	-	95.014	-	1.101.861	1.196.875	-	220.233
Пренос са инвестиција у току	-	250.199	837.264	114	(1.087.577)	-	-	-
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(224.870)	(119)	-	(224.989)	-	(96)
Вишак, пријем и накнадно укњижена средства	-	-	6.303	50	-	6.353	-	-
Остало	-	-	-	-	(14.284)	(14.284)	-	14.283
Стање 31. децембар 2020. године	2.630.793	76.128.057	14.489.699	356.691	-	93.605.240	407.692	2.493.397
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ								
Почетно стање 1. јануара 2019. године	-	65.584.125	7.204.954	23.185	-	72.812.264	-	2.025.303
Обрачуната амортизација	-	225.695	723.355	974	-	950.024	-	91.374
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(260.588)	(45)	-	(260.633)	-	(12.389)
Вишак, пријем и накнадно укњижена средства	-	-	19.778	2.102	-	21.880	-	383
Остало	-	-	(8.207)	-	-	(8.207)	-	-
Стање 31. децембар 2019. године	-	65.809.820	7.679.292	26.216	-	73.515.328	-	2.104.671
Обрачуната амортизација	-	233.803	921.662	970	-	1.156.435	-	100.394
Продаја, пренос, расхоровање и мањкови	-	-	(224.168)	(18)	-	(224.186)	-	(96)
Стање 31. децембар 2020. године	-	66.043.623	8.376.786	27.168	-	74.447.577	-	2.204.969
Садашња вредност 31. децембар 2020.	2.630.793	10.084.434	6.112.913	329.523	-	19.157.663	407.692	288.428
Садашња вредност 31. децембар 2019.	2.630.793	10.068.038	6.096.696	330.430	-	19.125.957	407.692	154.306

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

22. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА, НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)**Хијерархија фер вредности**

Банка мери фер вредност земљишта, грађевинских објеката, дела осталих основних средстава (уметничка дела и музејске вредности), дела опреме (стилски намештај) и инвестиционих некретнина користећи хијерархију у погледу квалитета улазних података који се користе при вредновању на начин како је то обелодањено у напмени 32.

Фер вредност ових средстава на дан 31. децембар 2020. године, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, може бити приказана како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
Земљиште	-	-	2.630.793	2.630.793
Грађевински објекти	-	-	10.084.434	10.084.434
Остала основна средства (уметничке и музејске вредности и нумизматичка збирка)	-	-	287.340	287.340
Опрема – стилски намештај	-	-	196.730	196.730
Инвестиционе некретнине	-	-	407.692	407.692
31. децембар 2020. године	-	-	13.606.989	13.606.989

Преглед техника вредновања и значајних неутврдивих параметара

Руководство Банке сматра да није било кретања и промена на тржишту у току 2020. године које би довеле до значајног одступања вредности и да процена која је рађена од стране независног екстерног проценитеља на дан 31. децембра 2018. године и 2. децембар 2019. године одражава књиговодствену вредност на дан 31. децембра 2020. године.

Фер вредност ревалоризованих средстава са стањем на дан 31. децембра 2020. године и садашња вредност ревалоризованих средстава која би била призната да су средства евидентирана по методу набавне вредности приказана је како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Земљиште</u>	<u>Грађевински објекти</u>	<u>Опрема и остала основна средства</u>	<u>Инвестиционе некретнине</u>	<u>Укупно</u>
Фер вредност: 31. децембра 2020.	2.630.793	10.084.434	484.070	407.692	13.606.989
Садашња вредност ревалоризованих средстава исказаних по набавној вредности са стањем на дан 31.12.2020.	967.585	9.718.565	169.407	298.243	11.153.800

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
23. ОСТАЛА СРЕДСТВА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Дати аванси	446.162	103.732
Потраживања за накнаде	196.188	203.267
Потраживања по основу продаје готових производа и услуга	163.137	93.861
Потраживања од запослених	82.471	97.350
Остала потраживања из оперативног пословања	771.578	745.351
Залихе:		
- готови производи	925.747	921.677
- недовршена производња	240.126	165.119
- полупроизводи	332.651	246.399
- материјал	1.926.353	1.329.290
- резервни делови	244.299	238.518
- пригодни ковани новац и комерцијална паковања готовог новца	155.695	158.952
- злато и сребро које није непосредно уновчиво	587.108	587.108
- остало	310.946	264.844
<i>Укупно залихе</i>	<i>4.722.925</i>	<i>3.911.907</i>
Разграничени остали трошкови	34.602	31.474
Остала средства	223.994	235.591
<i>Укупно</i>	<i>6.641.057</i>	<i>5.422.533</i>
Исправке вредности:		
Потраживања за накнаде	(68.762)	(69.526)
Потраживања по основу продаје готових производа и услуга	(19.108)	(21.296)
Потраживања од запослених	(1.191)	(1.190)
Остала потраживања из оперативног пословања	(39.928)	(40.693)
Залихе	(51.457)	(50.696)
Остала средства	(144.770)	(159.224)
<i>Укупно</i>	<i>(325.216)</i>	<i>(342.625)</i>
Укупно остала средства	<u>6.315.841</u>	<u>5.079.908</u>

Од укупног износа Осталих средстава по амортизованој вредности вреднује се 1.198.211 хиљаде динара (2019: 1.114.964 хиљада динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
24. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Трансакциони депозити у динарима:		
- обавезна резерва банака	251.925.795	217.460.314
- централни депозити	10.932.910	12.597.899
- остали трансакциони депозити у динарима	411	411
<i>Укупно</i>	<u>262.859.116</u>	<u>230.058.624</u>
Трансакциони депозити у страној валути:		
- обавезне резерве банака	267.917.102	224.788.544
- остали трансакциони депозити у страној валути	7.309.660	1.182.824
<i>Укупно</i>	<u>275.226.762</u>	<u>225.971.368</u>
Укупно трансакциони депозити	538.085.878	456.029.992
Остали депозити у динарима:		
- вишкови ликвидних средстава	117.378.956	67.867.405
- готовина у трезорима банака	60.729.496	55.202.436
<i>Укупно</i>	<u>178.108.452</u>	<u>123.069.841</u>
Остали депозити у страној валути:		
- орочени депозити	82.148	180.542
- остали депозити у страној валути	1.511.131	192.326
<i>Укупно</i>	<u>1.593.279</u>	<u>372.868</u>
Укупно остали депозити	179.701.731	123.442.709
Обавезе по репо трансакцијама	30.000.165	70.001.975
Остале финансијске обавезе	985.328	2.039.450
Укупно остале обавезе	30.985.493	72.041.425
Укупно депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	<u>748.773.102</u>	<u>651.514.126</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

24. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА БАНКАМА И ДРУГИМ ФИНАНСИЈСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА (наставак)*Трансакциони депозити*

Трансакциони депозити банака и других финансијских организација у динарима представљају текуће и друге рачуне банака и других финансијских организација код Банке. На текуће рачуне банака код Банке издваја се обавезна резерва у динарима и банке су дужне да у обрачунском периоду одржавају просечно дневно стање издвојене обавезне резерве у висини обрачунате обавезне резерве.

На износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве у обрачунском периоду који не прелази износ обрачунате динарске обавезне резерве, Банка је у 2020. години, до 17. марта, плаћала камату у висини од 0,75% на годишњем нивоу, од 18. марта до 17. априла 2020. године у висини од 0,50% на годишњем нивоу, од 18. априла до 17. јуна 2020. године у висини од 0,25% на годишњем нивоу, а од 18. јуна до краја 2020. године у висини од 0,10% на годишњем нивоу (2019: 1,25% до 17. августа, 1,00 % до 17. новембра и 0,75% до краја године, на годишњем нивоу).

Обавезна резерва у иностраној валути односи се на обавезу пословних банака да држе некамотоносне депозите код Банке у складу с правилима прописаним Законом и релевантним подзаконским актима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

25. ДЕПОЗИТИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРЖАВИ И ДРУГИМ ДЕПОНЕНТИМА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Трансакциони депозити у динарима:		
- депозити Министарства финансија и Управе за трезор	204.298.435	251.338.175
- остали трансакциони депозити у динарима	2.607.828	809.324
<i>Укупно</i>	<u>206.906.263</u>	<u>252.147.499</u>
Трансакциони депозити у иностраној валути:		
- депозити Министарства финансија и Управе за трезор	105.723.940	30.008.970
- остали трансакциони депозити у иностраној валути	20.225	29.236
<i>Укупно</i>	<u>105.744.165</u>	<u>30.038.206</u>
Укупно трансакциони депозити	312.650.428	282.185.705
Остали депозити у динарима:		
- готовина код Управе за трезор	1.611.813	1.448.354
- остали депозити у динарима	6.671	2.279.714
<i>Укупно</i>	<u>1.618.484</u>	<u>3.728.068</u>
Остали депозити у иностраној валути:		
- депозит по основу Фонда револвинг кредита	791.769	728.258
- наменски депозити Министарства финансија и Управе за трезор	34.544.722	39.677.969
- остали наменски депозити	24.087.128	27.584.147
- наменски депозити - донације за директне и индиректне кориснике буџетских средстава Републике Србије, односно локалне власти	5.252.765	4.897.043
- депозити по основу одузетог ефективног иностраног новца, девиза	3.312.029	3.134.500
- орочени депозити	1.518.386	19.561.274
- остали депозити у иностраној валути	20.675.887	15.741.166
- остале финансијске обавезе	149.720	163.214
<i>Укупно</i>	<u>90.332.406</u>	<u>111.487.571</u>
Укупно остали депозити	91.950.890	115.215.639
Укупно депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	<u>404.601.318</u>	<u>397.401.344</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

26. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА МЕЂУНАРОДНОМ МОНЕТАРНОМ ФОНДУ

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Хартије од вредности и друге обавезе које се односе на регулисање статуса код ММФ-а	83.776.522	88.217.047
Обавеза према ММФ-у у SDR	7.807.364	8.221.189
Обрачуната камата	1.353	10.688
Укупно обавезе према ММФ-у	91.585.239	96.448.924

27. РЕЗЕРВИСАЊА

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Резервисања за отпремнине запослених	708.902	864.337
Резервисања за јубиларне награде запослених	469.959	528.527
Резервисања за неискоришћени годишњи одмор	223.930	177.081
Резервисања за судске спорове	113.870	143.136
Укупно резервисања	1.516.661	1.713.081

Кретања промена на резервисањима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Резервисања за отпремнине запослених</u>	<u>Резервисања за јубиларне награде запослених</u>	<u>Резервисања за неискоришће не годишње одморе</u>	<u>Резервисања за судске спорове</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 01.01.2019.	578.752	400.078	159.208	156.157	1.294.195
Нова резервисања (напомена 11, 14 и 31)	285.585	128.449	17.873	66.431	498.338
Искоришћена резервисања у току године	-	-	-	(31.754)	(31.754)
Укидање резервисања (напомена 13)	-	-	-	(47.698)	(47.698)
Стање на дан 31.12.2019.	864.337	528.527	177.081	143.136	1.713.081
Стање на дан 01.01.2020.	864.337	528.527	177.081	143.136	1.713.081
Нова резервисања (напомена 11, 14 и 31)	-	-	55.569	22.212	77.781
Искоришћена резервисања у току године	-	-	-	(14.563)	(14.563)
Укидање резервисања (напомена 13)	(155.435)	(58.568)	(8.720)	(36.915)	(259.638)
Стање на дан 31.12.2020.	708.902	469.959	223.930	113.870	1.516.661

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

27. РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

Отпремнине и јубиларне награде

Резервисања за отпремнине запослених при одласку у пензију и јубиларне награде запослених, формирана на основу извештаја овлашћеног актуара, исказана су у висини дисконтоване садашње вредности очекиваних будућих исплата.

Основне претпоставке за процену укључују следеће:

- 1) Дисконтна стопа од 5,042% (стопа приноса на иностране дугорочне обвезнице коригована за стопу инфлације);
- 2) Очекивана годишња стопа раста зарада коју чине: годишње стопе раста зарада од 6,24% за 2021. годину и стопа од 7,00% након 2021. године;
- 3) Стопа флукуације запослених: 0,29% за ЗИН и 1,14% за седиште и филијале Банке, на основу података Банке о броју запослених код којих је дошло до отказа уговора о раду у периоду од 2015. до 2020. године;
- 4) Стопа инвалидитета: просечна стопа 0,25% за ЗИН и 0,22% за седиште и филијале, на основу података Банке о броју запослених који су отишли у инвалидску пензију у периоду од 2015. до 2020. године;
- 5) Таблице смртности РС 2010-2012, посебно за женски пол, посебно за мушки пол, које је објавио Републички завод за статистику Републике Србије.

На основу истих претпоставки, Банка је извршила резервисање за јубиларне награде које Банка исплаћује запосленима у складу са интерним актима након испуњења одређеног броја година стажа.

Судски спорови

Резервисања за судске спорове на дан 31. децембра 2020. године износу од 113.870 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 143.136 хиљаде динара) формирана су на основу процене исхода спорова од стране Дирекције за законодавно-правне послове у делу спорова из функције Банке, Дирекције за људске ресурсе и организациона питања у делу радних спорова и адвоката Банке. Формирани износ резервисања представља најбољу могућу процену руководства Банке у вези са очекиваним издацима по судским споровима, где је процењен негативан исход за Банку.

28. ТЕКУЋЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ

Банка порез на добит обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица Републике Србије и Правилника о садржају пореског биланса за недобитне организације – обвезнике пореза на добит правних лица. Коначна пореска основица, на коју се примењује прописана стопа пореза на добит правних лица од 15%, утврђује се Пореским билансом за недобитну организацију која примењује контни оквир за НБС, који предаје у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза. Уплата пореза на добит се врши у року прописаном за подношење пореске пријаве и пореског биланса.

Износ опорезиве добити обрачунава се на основу прихода остварених на тржишту, односно прихода од продаје производа и услуга, за расходе у вези с приходима оствареним на тржишту и то: трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкова амортизације и осталих пословних расхода. Приходи остварени на тржишту односе се у највећем делу на приходе оперативног пословања ЗИН-а, приходе од продаје меничних бланкета и приходе од закупа, приказаних у оквиру напомене 10.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

28. ТЕКУЋЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ (Наставак)

Расходи настали у вези с приходима оствареним на тржишту, делом се обрачунавају и исказују сразмерно учешћу прихода остварених на тржишту у укупно оствареним приходима обвезника.

Порез на добит по обрачуну за 2020. годину износи 379.091 хиљаду динара (31. децембар 2019. године: 533.905 хиљада динара).

Порески биланс Народне банке Србије

<u>У хиљадама динара</u>	За годину која се завршава	
	2020.	31. децембра 2019.
Приходи остварени на тржишту		
- Приходи од продаје производа и услуга	5.417.567	6.518.481
Расходи настали у вези с приходима оствареним на тржишту		
- Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	857.172	717.703
- Трошкови амортизације	442.451	347.702
- Остали пословни расходи	1.590.673	1.893.711
Пореска основица	2.527.271	3.559.365
Стопа пореза на добит (ефективна пореска стопа)	15%	15%
Порез на добит	379.091	533.905

29. НОВАЦ У ОПТИЦАЈУ

Готов новац у оптицају у износу од 266.698.917 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 209.567.662 хиљаде динара) представља обавезу Банке према трансакторима. Тај износ не обухвата оптицајни новац у трезорима пословних банака, приказан у оквиру Депозита и осталих обавеза према банкама и другим финансијским организацијама (напомена 24), као ни оптицајни новац код Управе за трезор, приказан у оквиру Депозита и осталих обавеза према држави и другим депонентима (напомена 25).

30. ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ

<u>У хиљадама динара</u>	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Добављачи:		
- у земљи	159.108	147.007
- у иностранству	31.880	99.931
Примљени аванси:		
- у динарима	203.259	208.505
- у иностранској валути	8.541	13.469
Обавезе по основу зарада	232.865	222.032
Девизне обавезе према банкама у земљи на име замене ефективног страног новца	397.471	-
Обавезе по основу оставина	16.609	17.323
Остала пасивна временска разграничења	22.190	28.379
Обавезе по основу пореза и доприноса	86.324	93.247
Остале обавезе из пословања	1.190.548	1.207.285
Укупно остале обавезе	2.348.795	2.037.178

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

31. КАПИТАЛ

Структура капитала приказана је у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Државни капитал	187.698.256	178.253.299
Резерве:		
- Посебне резерве	137.814.357	118.899.884
- Ревалоризационе резерве	13.912.428	13.912.428
- Резерве по основу фер вредности	8.861.871	4.714.502
- Актуарски губици	(16.280)	(195.692)
Нераспоређени (губитак)/добитак	(8.226.733)	37.230.521
Укупно капитал	340.043.899	352.814.942

Република Србија је власник целокупног капитала Банке.

Капитал Банке се састоји од основног капитала и резерви. У складу са Законом, минимални износ основног капитала је 10 милијарди динара. Основни капитал Банке на дан 31. децембра 2020. године износи 187.698.256 хиљада динара (31. децембар 2019: 178.253.299 хиљада динара), што је изнад прописаног цензуса. Посебне резерве користе се за покриће евентуалног губитка. Губитак изнад нивоa минималног основног капитала покрива се из посебних резерви и основног капитала, а ако наведена средства нису довољна, из буџета Републике Србије или из хартија од вредности које у ту сврху, по тржишним условима, емитује Република Србија и преноси Банци. Ако Република Србија не покрије губитак Банке, исти се покрива из добити која се оствари у наредним годинама.

Резерве по основу фер вредности представљају кумулативну нето промену вредности власничких и дужничких хартија од вредности мерених по фер вредности кроз остали резултат. Овај износ обухвата и износ обезвређења дужничких хартија од вредности.

Расподела добити

Према одредбама Закона, до достизања износа минималног основног капитала, целокупна добит Банке распоређује се у основни капитал. После достизања износа минималног основног капитала, целокупна добит Банке распоређује се у посебне резерве Банке, до достизања износа ових резерви од 20 милијарди динара.

После достизања минималног износа основног капитала и износа посебних резерви из претходног става, целокупна добит Банке се распоређује тако, да се део добити проистекао из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви Банке распоређује у основни капитал (33,3%) и посебне резерве (66,7%), док се преостали део добити који није проистекао из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви Банке распоређује у основни капитал (10%), посебне резерве (20%) и у буџет Републике Србије (70%).

У 2020. години Банка је остварила губитак након опорезивања у износу од 8.226.733 хиљаде динара (у 2019. години оставрен је добитак у износу од 37.230.521 хиљаде динара).

У табели која следи, приказана је расподела добити за претходну, 2019. годину усаглашена са Одлуком о усвајању финансијских извештаја Народне банке Србије за 2019. годину, док је покриће губитка за 2020. годину део Одлуке о усвајању финансијских извештаја Народне банке Србије за 2020. годину, која ће бити предмет усвајања од стране Савета гувернера Народне банке Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

31. КАПИТАЛ (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
(Губитак)/Добит проистекла из курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	(16.548.851)	24.557.536
Добит проистекла из ревалоризационих резерви	-	-
1. Укупно (губитак)/добит проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви	(16.548.851)	24.557.536
2. Добит која није проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви	8.322.118	12.672.985
(Губитак)/Добит (1+2)	(8.226.733)	37.230.521
Расподела добити проистекле из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви (1)		
1.1) повећање основног капитала 33,3%	-	8.177.659
1.2) повећање посебних резерви 66,7%	-	16.379.877
	-	24.557.536
Расподела добити која није проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви (2)		
2.1) пренос буџету 70%	-	8.871.090
2.2) повећање основног капитала 10%	-	1.267.299
2.3) повећање посебних резерви 20%	-	2.534.597
	-	12.672.985
Укупно повећање основног капитала (1.1+2.2)	-	9.444.958
Укупно (смањење)/повећање посебних резерви (1+2/1.2+2.3)	(8.226.733)	18.914.474
Пренос буџету (2.1)	-	8.871.090
(Губитак)/Добит	(8.226.733)	37.230.521

Банка је у 2020. години по основу оперативног пословања, односно активности на које може да утиче, остварила добитак у износу од 8.701.209 хиљада динара. У складу са Законом о порезу на добит правних лица Банка има обавезу плаћања пореза на добит за 2020. годину у износу од 379.091 хиљада динара. С тим у вези, добит која није проистекла из курсних разлика, ефеката валутне клаузуле и ревалоризационих резерви износи 8.322.118 хиљада динара. Оперативни добитак остварен је и по основу монетарних операција и по основу девизних операција – на основу мера и активности које су предузимане у пандемијској 2020. години, као и по основу ефикасног управљања девизним резервама. По том основу остварен је нето добитак упркос амбијенту дугоприсутних ниских и негативних каматних стопа на међународном финансијском тржишту. Ипак, укупан резултат, који обухвата и негативне курсне разлике, услед кретања курсева на међународном тржишту на које Банка не може да утиче, био је негативан. Губитак који је Банка остварила у 2020. години резултат је искључиво нето расхода по основу курсних разлика. Негативне курсне разлике које су определиле укупан финансијски губитак односе се на слабљење америчког долара према динару (укупно 8,8% у 2020. години), што је утицало на смањење динарске противвредности доларске финансијске имовине и злата чија цена се убичајено на међународном тржишту исказује у америчким доларима. Истовремено, захваљујући значајном расту цене злата у доларима на међународном тржишту (укупан раст у 2020. години 24,2%) услед глобалне неизвесности изазване пандемијом, укупан ефекат промене вредности злата у динарима био је позитиван и у значајној мери је ублажио негативне ефекте слабљења долара на финансијски резултат.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Основни финансијски ризици којима се Банка излаже у свакодневном пословању су:

- кредитни ризик,
- ризик ликвидности,
- ризик од промене каматних стопа и
- девизни ризик.

С обзиром да Банка за основни циљ има одржавање стабилности цена и очување финансијске стабилности у Републици Србији, њен оквир за управљање финансијским ризицима се разликује у односу на друге, комерцијалне финансијске институције. Већина финансијских ризика Банке настаје по основу управљања девизним резервама и по основу операција на финансијском тржишту.

Управљање девизним резервама врши се на основу Стратешких смерница за управљање девизним резервама Банке које утврђује Извршни одбор. Стратешким смерницама дефинишу се критеријуми за пласирање девизних резерви и циљеви коришћења девизних резерви, као и глобални оквир за пласмане и друго. Тактичке смернице за управљање девизним резервама израђују се на основу Стратешких смерница, а усваја их Извршни одбор Банке на предлог Инвестиционог комитета Банке.

Тактичке смернице спроводе се у Одељењу за девизне резерве у оквиру Сектора за монетарне и девизне операције. Одсек за управљање ризицима и контролу ризика у оквиру Одељења за девизне резерве, задужен је за стварање и одржавање оквира за управљање финансијским ризицима девизних резерви, прати и анализира ове ризике на дневном нивоу и месечно извештава Извршни одбор.

Као и у случају већине других централних банака, сама природа пословања Банке и њене функције излажу је и низу оперативних и репутационих ризика.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године
32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Финансијски инструменти (средства и обавезе)**

Табела која следи приказује нето изложеност Банке по основу финансијских средстава и обавеза на дан 31. децембар 2020. и 31. децембар 2019. године:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Финансијска средства		
Готовина и текући рачуни код банака	394.424.179	339.485.874
Депозити	199.312.402	207.598.412
Потраживања по основу деривата	6.959	5.259
Хартије од вредности	920.174.460	884.779.127
Кредити и пласмани	16.375.557	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	91.475.050	96.333.002
Остала средства	1.163.521	1.083.375
Укупно финансијска средства	<u>1.622.932.128</u>	<u>1.530.267.294</u>
Финансијске обавезе		
Обавезе по основу деривата	69.442	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	748.773.102	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	404.601.318	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	91.585.239	96.448.924
Готов новац у оптицају	266.698.917	209.567.662
Остале обавезе	2.114.806	1.786.825
Укупно финансијске обавезе	<u>1.513.842.824</u>	<u>1.356.723.690</u>

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик неизмирења обавеза, тј. могућност да се средства неће правовремено и/или у потпуности вратити или да се неће наплатити планираном/уговореном динамиком и табеле испод приказују максималну изложеност финансијских средстава на дан 31. децембар 2020. и 31. децембар 2019. године.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Кредитни квалитет финансијских средстава

Табела која следи приказује кредитни квалитет финансијских средстава Банке која се вреднују по амортизованој вредности, изузев готовине у благајни и чланске квоте у ММФ-у и финансијских средстава која се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, изузев власничких хартија од вредности које се опционо вреднују по фер вредности кроз остали резултат, нето:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>31. децембар 2020.</u>
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА				
Готовина и текући рачуни код банака				
Бруто књиговодствена вредност	159.465.451	-	814.221	160.279.672
Исправка вредности	-	-	(814.221)	(814.221)
Нето књиговодствена вредност	159.465.451	-	-	159.465.451
Депозити				
Бруто књиговодствена вредност	199.317.120	-	2.565.312	201.882.432
Исправка вредности	(4.718)	-	(2.565.312)	(2.570.030)
Нето књиговодствена вредност	199.312.402	-	-	199.312.402
Хартије од вредности по амортизованој вредности				
Бруто књиговодствена вредност	119.783.017	-	459.018	120.242.035
Исправка вредности	(57.166)	-	(459.018)	(516.184)
Нето књиговодствена вредност	119.725.851	-	-	119.725.851
Хартије од вредности по фер вредности кроз остали резултат - обавезно				
Нето књиговодствена вредност	788.948.361	-	-	788.948.361
Резервисања за очекиване кредитне губитке*	46.286	-	-	46.286
Бруто књиговодствена вредност (напомена 19)	788.948.361	-	-	788.948.361
Кредити и пласмани				
Бруто књиговодствена вредност	16.371.396	70.333	1.440.506	17.882.235
Исправка вредности	(66.878)	(15.245)	(1.424.555)	(1.506.678)
Нето књиговодствена вредност	16.304.518	55.088	15.951	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	7.700.392	-	-	7.700.392
Остала средства				
Бруто књиговодствена вредност	1.075.918	6.705	354.656	1.437.279
Исправка вредности	-	(1.322)	(272.436)	(273.758)
Нето књиговодствена вредност	1.075.918	5.383	82.220	1.163.521

* У складу са МСФИ 9, ефекат обезвређења дужничких хартија по фер вредности кроз остали резултат признају се кроз остали резултат и биланс успеха, и њима се не умањује књиговодствена вредност хартија у билансу стања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Кредитни квалитет финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА				
Готовина и текући рачуни код банака				
Бруто књиговодствена вредност	142.720.703	-	881.710	143.602.413
Исправка вредности	-	-	(881.710)	(881.710)
Нето књиговодствена вредност	142.720.703	-	-	142.720.703
Депозити				
Бруто књиговодствена вредност	207.604.441	-	2.813.491	210.417.932
Исправка вредности	(6.029)	-	(2.813.491)	(2.819.520)
Нето књиговодствена вредност	207.598.412	-	-	207.598.412
Хартије од вредности по амортизованој вредности				
Бруто књиговодствена вредност	-	-	459.018	459.018
Исправка вредности	-	-	(459.018)	(459.018)
Нето књиговодствена вредност	-	-	-	-
Хартије од вредности по фер вредности кроз остали резултат - обавезно				
Нето књиговодствена вредност	873.627.712	-	-	873.627.712
Резервисања за очекиване кредитне губитке*	53.347	-	-	53.347
Бруто књиговодствена вредност (напомена 19)	873.627.712	-	-	873.627.712
Кредити и пласмани				
Бруто књиговодствена вредност	970.218	56.441	1.475.111	2.501.770
Исправка вредности	(61.246)	(9.207)	(1.449.072)	(1.519.525)
Нето књиговодствена вредност	908.972	47.234	26.039	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	-	-	8.117.937
Остала средства				
Бруто књиговодствена вредност	995.965	6.777	372.562	1.375.304
Исправка вредности	-	(712)	(291.217)	(291.929)
Нето књиговодствена вредност	995.965	6.065	81.345	1.083.375

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Кредитни квалитет финансијских средстава (наставак)***

Основна изложеност Банке кредитном ризику настаје пре свега по основу управљања девизним резервама. При пласирању девизних резерви, Банка се руководи начелима ликвидности и сигурности. Банка настоји да инвестирањем девизних резерви оствари што је могуће већи принос по основу улагања, али да при том не доведе у питање ликвидност и сигурност.

Анализа и мерење кредитног ризика портфолија Банке врши се у складу са општеприхваћеним методама, укључујући захтеве за минималним кредитним рејтингом.

Хартије од вредности у које се улаже, морају имати минимални комбиновани кредитни рејтинг од А- за државне, А+ за обвезнице јавног сектора и АА за обвезнице покривене средствима обезбеђења, према рејтинг агенцијама *Standard&Poor's*, *Moody's Investor Service (Moody's)* и *Fitch Ratings*.

Банке код којих Банка пласира депозите, уколико нису покривени колатералом, морају имати минимални комбиновани кредитни рејтинг АА- према рејтинг агенцијама *Standard&Poor's*, *Moody's* и *Fitch Ratings*. За сваку банку одређује се индивидуални кредитни лимит, на основу кредитног рејтинга банке, искуства у раду с тим банкама, као и на основу анализе података о пословању банака. Индивидуални кредитни лимити одређују се у Листи издавалаца хартија од вредности и банака код којих је дозвољено пласирати средства девизних резерви Банке, коју усваја Извршни одбор.

Пласмани код централних банака и међународних финансијских институција нису ограничени.

Изузетак од претходних ставова чине средства на редовним текућим рачунима Банке код банака које немају наведени рејтинг, а користе се за потребе обављања платног промета са иностранством.

Пласмани Банке у динарске хартије од вредности се односе на државне и корпоративне хартије од вредности прибављене трајном куповином од банака на секундарном тржишту у склопу мера монетарне политике предузетих као одговор на пандемију COVID- 19 (ове трансакције до сада нису обављане). Република Србија према екстерним рејтинг агенцијама S&P и Fitch има кредитни рејтинг на нивоу BB+ уз стабилне изгледе (stable outlook), док према агенцији Moody's има кредитни рејтинг Ba3 уз позитивне изгледе (positive outlook). Услов за прихватање корпоративних обвезница у монетарним операцијама је да привредно друштво, њихов издавалац, има оцену бонитета Агенције за привредне регистре најмање на нивоу „(Д) прихватљив“ бонитет.

Умањење вредности финансијских средстава

Банка умањење вредности финансијских средстава (исказивање исправке вредности, односно резервисања за очекиване кредитне губитке), врши за износ очекиваних кредитних губитака финансијских средстава која се вреднују по амортизованој вредности и финансијских средстава по фер вредности кроз остали резултат.

Очекивани кредитни губитак је износ садашње вредности процењених кредитних губитака, пондерисаних ризиком неиспуњења обавеза.

Финансијска средства се, на основу процене да ли је кредитни ризик значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања тих финансијских средстава, сврставају у ниво обезвређења 1, 2 или 3.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 1, ако је процењено да имају низак кредитни ризик или ако кредитни ризик није значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања тих финансијских средстава. За ова финансијска средства утврђује се износ дванаестомесечних очекиваних кредитних губитака.

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 2, ако је процењено да је кредитни ризик значајно повећан у односу на ризик који је постојао на датум почетног признавања и за ова финансијска средства утврђује се износ очекиваних кредитних губитака током читавог века трајања финансијског средства.

Финансијска средства сврставају се у ниво обезвређења 3, ако је процењено да је кредитни ризик значајно повећан, тако да се може сматрати да је вредност тих финансијских средстава кредитно умањена и за ова финансијска средства утврђује се износ очекиваних кредитних губитака током читавог века трајања финансијског средства.

Финансијска средства чија је вредност кредитно умањена при стицању, обавезно се сврставају у ниво 3 обезвређења и остају у том нивоу током читавог века трајања.

При дефинисању критеријума за процену повећања кредитног ризика који се сматра значајним, за сва финансијска средства за која се врши процена очекиваних кредитних губитака примењују се критеријуми који су у складу с критеријумима у употреби при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства, укључујући и разматрање квалитативних показатеља, а нарочито:

- промене утврђених (уговорених, прописаних или на други начин у складу с прописима установљених) услова финансијског средства, који би се онда значајно разликовали од услова на тржишту,
- промене интерног/екстерног кредитног рејтинга дужника,
- значајних промена у привредној грани (у финансијским и/или економским условима),
- промене у пословном резултату дужника,
- значајног повећања кредитног ризика других финансијских средстава истог дужника,
- промене вредности средства обезбеђења или гаранције трећих лица,
- информација о истеку рока доспећа,
- других одговарајућих показатеља.

Независно од критеријума који се користе при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства – ако се не докаже супротно, сматра се да је дошло до значајног повећања кредитног ризика код свих финансијских средстава која су доспела на последњи дан извештајног периода, а нису наплаћена у року од 30 дана од дана доспећа.

Вредност финансијског средства је обезвређена (*credit - impaired assets*) када настане један или више догађаја са штетним утицајем на процењени будући новчани ток тог финансијског средства, и тада се то средство сврстава у ниво обезвређења 3.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Докази обезвређења вредности свих финансијских средстава која подлежу процени очекиваних кредитних губитака укључују, нарочито, расположиве информације о следећим догађајима:

- значајним финансијским потешкоћама дужника,
- повреди уговора или других утврђених услова, као што је неизмирење обавеза или прекорачење доспећа,
- реструктурирању дуга из економских или правних разлога повезаних с финансијским потешкоћама дужника,
- очигледној могућности да ће над дужником бити покренут стечајни поступак или други облик финансијске реорганизације,
- престанку постојања активног тржишта за односно финансијско средство услед финансијских потешкоћа дужника,
- куповини или издавању финансијског средства уз велики дисконт који одражава настале кредитне губитке.

Независно од критеријума који се користе при редовном управљању кредитним ризицима за односна финансијска средства – ако се не докаже супротно, сматра се да је финансијско средство прешло у статус неизмирења обавеза (ниво 3 обезвређења) ако је доспело на последњи дан извештајног периода, а није наплаћено у року дужем од 90 дана од дана доспећа.

Очекивани кредитни губици финансијских средстава процењују се за појединачно финансијско средство или за групу финансијских средстава са истим карактеристикама, при чему се узимају у обзир све релевантне и доступне квантитативне и квалитативне информације, и то оне које се односе на прошла, садашња и будућа догађања.

Начин на који се одређује да ли на извештајни датум финансијска средства имају низак кредитни ризик и поступци на основу којих се процењује да ли је на извештајни датум кредитни ризик значајно повећан у односу на дан почетног признавања, као и поступци за процену износа обезвређења, методе и технике које се користе за процену обезвређења, модели који се користе за мерење очекиваних кредитних губитака утврђени су у методологијама за процену обезвређења по основу очекиваних кредитних губитака у оквиру надлежних организационих делова Банке, и то:

- готовине и текућих рачуна код банака,
- пласмана девизних резерви,
- финансијских средства која су прибављена у оквиру активности везаних за спровођење монетарне политике и инструмената предвиђених Законом и другим законима,
- чланске квоте код ММФ-а и средстава у специјалним правима вучења,
- остала средства и потраживања.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Природа **готовине и текућих рачуна код банака** у иностраној валути је таква да су ова средства тренутно расположива, те се сматра да су очекивани кредитни губитак за 12 месеци и за цео животни век трајања ових финансијских средстава једнаки. Докле год су ова финансијска средства тренутно расположива, сматра се да је кредитни ризик занемарљив и да је очекивани кредитни губитак у вези ових средстава једнак нули. Такође, имајући у виду да се средства на текућим рачунима код банака налазе код банака чији су кредитни рејтинзи инвестиционог ранга, ова средства имају низак кредитни ризик и сматра се да није дошло до значајног повећања кредитног ризика све док њихов кредитни рејтинг остане на том рангу. Немогућност располагања овим финансијским средствима дуже од једног радног дана, односно два радна дана у случају постојања техничких потешкоћа је основни индикатор да је њихова вредност кредитно умањена. Као додатне релевантне информације за опредељивање статуса кредитно умањене вредности се могу користити и сазнања о кашњењу у извршавању обавеза других држалаца рачуна, односно кашњење у испуњењу обавеза према повериоцима, као и информације које објављују рејтинг агенције, као што је додељивање статуса D и друге информације о могућности покретања стечајног поступка.

Кредитни ризик **пласмана девизних резерви** (депозита и хартија од вредности у иностраној валути) се квантификује преко *default* модела, заснованог на вероватноћи губитка уговорене стране. Параметри за мерење кредитног ризика су следећи:

- износ изложен ризику (максималан износ који може постати губитак у случају настанка случаја немогућности измирења уговорне обавезе), који је једнак тржишној вредности пласираних средстава,
- вероватноћа губитка (вероватноћа да ће настати ситуација у којој уговорна страна неће моћи да испуни своју обавезу), која је, у зависности од композитног кредитног рејтинга банке/издаваоца, израчуната као просек *default* стопа за годину дана рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's*,
- губитак за дати степен вероватноће, који се добија као $1 - \text{recovery rate}$ (ниво до кога се може надокнадити губитак услед немогућности уговорне стране да испуни своју обавезу) и
- очекивани кредитни губитак, који представља просечан потенцијални губитак тржишне вредности средстава који је последица неког догађаја на тржишту, а у вези је са кредитним ризиком.

Пласмани девизних резерви код банака, односно издавалаца чији је кредитни рејтинг инвестиционог ранга, имају низак кредитни ризик. Снижење кредитног рејтинга за неки инструмент из пласмана девизних резерви на ниво за један степен нижи од инвестиционог ранга сматра се значајним повећањем кредитног ризика, у ком случају се примењује вредност параметра вероватноћа губитка за преостали век трајања финансијског средства израчунат као просек *default* стопа за одговарајући период рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's*.

Свако кашњење уговорне стране у испуњењу обавеза дуже од једног радног дана, односно два радна дана у случају постојања техничких потешкоћа представља основни индикатор да је вредност пласмана девизних резерви кредитно умањена. Као додатне релевантне информације за опредељивање статуса кредитно умањене вредности ових средстава се могу користити и сазнања о кашњењу банке код које су пласирани депозити или издаваоца хартије од вредности у испуњењу обавеза према другим повериоцима, као и информације које објављују рејтинг агенције, као што је додељивање статуса D и друге информације о могућности покретања стечајног поступка.

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)**Кредитни ризик (наставак)*****Умањење вредности финансијских средстава (наставак)***

Кредитни квалитет пласмана девизних резерви се континуирано прати и по потреби се реагује како би се кредитни ризик свео на најмању могућу меру. Имајући у виду висок кредитни квалитет инструмената у девизним резервама Банке и чињеницу да је методологијом за процену обезвређења по основу очекиваних кредитних губитака предвиђено повећање обрачунатих очекиваних кредитних губитака у случају смањења кредитног квалитета инструмената/уговорне стране, у 2020. години, коју је обележила пандемија вируса COVID-19, није било потребе за изменом методологије за процену обезвређења по основу очекиваних кредитних губитака.

Финансијска средства која су прибављена у оквиру активности везаних за спровођење монетарне политике и инструмената предвиђених Законом и другим законима су средства ниског кредитног ризика у случајевима измирења обавеза дужника о року доспећа, када се не очекују проблеми по основу кредитне способности дужника и када су иста покривена одговарајућим средствима обезбеђења.

Критеријуми за утврђивање значајног пораста кредитног ризика су неизмиревање обавеза дужника о року доспећа, смањење кредитне способности дужника, смањење вредности средстава обезбеђења, значајно повећање кредитног ризика код других финансијских средстава истог дужника, утицај економских, финансијских криза на глобалном, и/или регионалном нивоу, специфични проблеми везани за поједине групације банака или привредних друштава, проблеми у одржавању текуће ликвидности банака и осталих дужника, проблеми везани за погоршавање показатеља ризичности пословања дужника и остале доступне информације.

Ова финансијска средства се сврставају у ниво обезвређења 3, тако да се може сматрати да је вредност тих средстава кредитно умањена.

Критеријуми за утврђивање статуса неизмирења обавеза су: значајни проблеми у вези са кредитном способношћу дужника, реструктурирање из економских или правних разлога повезаних с финансијским потешкоћама дужника, могућност да ће над дужником бити покренут стечајни поступак или други облик финансијске реорганизације.

Процена очекиваних кредитних губитака код трансакција репо куповине хартија од вредности и кредита за ликвидност, израчунава се као збир вредности свих могућих губитака, при чему се сваки пондерише вероватноћом настанка тог губитка. Процена вероватноће неизмирења обавеза врши се полазећи од „кредитног рејтинга“, односно стопе *default-a* коју су рејтинг агенција *Standard&Poor's* и *Moody's* утврдиле за ниво кредитног рејтинга који има Република Србија. Овако утврђена базна стопа вероватноће губитка коригује се стопом вероватноће губитка банке матице, као и интерном проценом рејтинга банака утврђеном на основу праћења основних индикатора ризика, анализе пословног модела, процене корпоративног управљања и система унутрашњих контрола, ризика који утичу на солвентност, ликвидност, адекватност капитала и адекватност ликвидних средстава, као и на основу оперативних података којима се интерно располаже.

Процена износа обезвређења финансијских средстава у вези са трајним операцијама са ХоВ, регулисаним Одлуком о условима и начину спровођења операција на отвореном тржишту (осим корпоративних обвезница) и пласмана у ХоВ у динарима и страној валути, који су стечени ван активности везаних за спровођење монетарне политике (осим корпоративних обвезница), врши се на основу броја дана кашњења у измиревању обавеза, уколико су та средства сврстана у први ниво обезвређења. Уколико су та средства сврстана у ниво обезвређења 2 или 3, обрачун обезвређења се врши сходно обрачуну који се примењује код корпоративних обвезница, са изузетком фактора скоринга.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

Процена очекиваних кредитних губитака код трајних операција које се односе на пласмане у корпоративне обвезнице врши се полазећи од података рејтинг агенција Standard&Poor's и Moody's о default стопама по кредитним рејтинзима за Републику Србију и података Агенције за привредне регистре о бонитету привредног друштва. Поред тога, процена се врши на основу других значајних података, као што су број дана неликвидности привредног друштва у последњих 12 месеци, подаци о забрани располагања средствима на рачунима код банака и сл, као и на основу оперативних података о пословању привредних друштава којима се интерно располаже (очекивана кретања основних макроекономских показатеља земље, оцена стабилности финансијског система, сазнања о проблемима у пословању појединачних привредних друштава или групе привредних друштава и сл.).

За **остала средства и потраживања** Банке која су предмет процене кредитног ризика на нивоу дефинисаних група и подгрупа, процена очекиваних кредитних губитака врши се на основу просечних историјских стопа губитака за дефинисане сегменте, на основу матрица миграције, дужине кашњења у измирењу обавеза дужника и степена осигурања њихове наплате.

Табеле које следе приказују стање и промене на рачунима исправке вредности и резервисања по основу очекиваних кредитних губитака по врсти финансијског средства и нивоима обезвређења за 2020. и 2019. годину:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ				
Стање 1. јануара 2020. године	-	-	881.710	881.710
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Курсне разлике	-	-	(67.489)	(67.489)
Стање 31. децембра 2020. године	-	-	814.221	814.221
Стање 1. јануара 2019. године	-	-	871.049	871.049
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Курсне разлике	-	-	10.661	10.661
Стање 31. децембра 2019. године	-	-	881.710	881.710

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ДЕПОЗИТИ				
Стање 1. јануара 2020. године	6.029	-	2.813.491	2.819.520
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	25.066	-	-	25.066
Укинута умањења вредности	(26.145)	-	-	(26.145)
Курсне разлике	(232)	-	(248.179)	(248.411)
Стање 31. децембра 2020. године	4.718	-	2.565.312	2.570.030
Стање 1. јануара 2019. године	4.263	-	2.772.481	2.776.744
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	30.438	-	-	30.438
Укинута умањења вредности	(28.794)	-	-	(28.794)
Курсне разлике	122	-	41.010	41.132
Стање 31. децембра 2019. године	6.029	-	2.813.491	2.819.520
<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ПО АМОРТИЗОВАНОЈ ВРЕДНОСТИ				
Стање 1. јануара 2020. године	-	-	459.018	459.018
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	57.166	-	-	57.166
Стање 31. децембра 2020. године	57.166	-	459.018	516.184
Стање 1. јануара 2019. године	-	-	576.465	576.465
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Укинута умањења вредности	-	-	(114.144)	(114.144)
Отписи	-	-	(3.303)	(3.303)
Стање 31. децембра 2019. године	-	-	459.018	459.018

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
--------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ ОСТАЛИ РЕЗУЛТАТ - ОБАВЕЗНО

Стање 1. јануара 2020. године	53.347	-	-	53.347
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	11.432	-	-	11.432
Укинута умањења вредности	(18.493)	-	-	(18.493)

Стање 31. децембра 2020. године	46.286	-	-	46.286
---------------------------------	--------	---	---	--------

Стање 1. јануара 2019. године	36.900	-	-	36.900
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	32.032	-	-	32.032
Укинута умањења вредности	(15.585)	-	-	(15.585)

Стање 31. децембра 2019. године	53.347	-	-	53.347
---------------------------------	--------	---	---	--------

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
--------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

КРЕДИТИ И ПЛАСМАНИ

Стање 1. јануара 2020. године	61.245	9.207	1.449.073	1.519.525
Пренос у ниво 1	28.163	(13.419)	(14.744)	-
Пренос у ниво 2	(10.769)	25.437	(14.668)	-
Пренос у ниво 3	(13.678)	(7.422)	21.100	-
Нове исправке вредности	10.585	6.969	2.934	20.488
Укинута умањења вредности	(8.668)	(5.527)	(8.432)	(22.627)
Отписи	-	-	(11.712)	(11.712)
Остало	-	-	1.004	1.004

Стање 31. децембра 2020. године	66.878	15.245	1.424.555	1.506.678
---------------------------------	--------	--------	-----------	-----------

Стање 1. јануара 2019. године	66.925	8.834	1.460.359	1.536.118
Пренос у ниво 1	32.321	(3.538)	(28.783)	-
Пренос у ниво 2	(6.601)	12.293	(5.692)	-
Пренос у ниво 3	(18.818)	(7.530)	26.348	-
Нове исправке вредности	6.749	1.993	8.638	17.380
Укинута умањења вредности	(19.331)	(2.845)	(8.202)	(30.378)
Отписи	-	-	(5.419)	(5.419)
Остало	-	-	1.824	1.824

Стање 31. децембра 2019. године	61.245	9.207	1.449.073	1.519.525
---------------------------------	--------	-------	-----------	-----------

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
ОСТАЛА СРЕДСТВА				
Стање 1. јануара 2020. године	-	712	291.217	291.929
Пренос у ниво 1	-	-	-	-
Пренос у ниво 2	-	-	-	-
Пренос у ниво 3	-	(686)	686	-
Нове исправке вредности	-	3.101	10.205	13.306
Укинута умањења вредности	-	(1.803)	(11.358)	(13.161)
Курсне разлике	-	(2)	(14.342)	(14.344)
Отписи	-	-	(3.915)	(3.915)
Остало	-	-	(57)	(57)
Стање 31. децембра 2020. године	-	1.322	272.436	273.758
Стање 1. јануара 2019. године	-	431	287.609	288.040
Пренос у ниво 1	56	(56)	-	-
Пренос у ниво 2	-	958	(958)	-
Пренос у ниво 3	-	-	-	-
Нове исправке вредности	-	1.212	12.650	13.862
Укинута умањења вредности	(56)	(1.837)	(9.966)	(11.859)
Курсне разлике	-	4	2.022	2.026
Отписи	-	-	(140)	(140)
Стање 31. децембра 2019. године	-	712	291.217	291.929

Остала средства која не подлежу кредитном ризику обухватају залихе, дате авансе и разграничене трошкове у укупном износу од 5.152.320 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 3.996.533 хиљаде динара) на дан 31. децембар 2020. године.

У току 2020. године није вршена рекласификација и модификација финансијских средстава. Репрограм финансијских средстава, који представља измену уговорених услова, тако да су повољнији за дужника од иницијално уговорених услова, при чему финансијско средство наставља да се приказује на исти начин, као под иницијалним условима, извршен је у укупном износу од 8.352 хиљаде динара.

Такође, у 2020. години не постоје финансијска средства која су кредитно обезвређена, а код којих су уговорени услови значајно измењени тако да долази до престанка признавања оригиналног средства и признавања новог финансијског средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Концентрација кредитног ризика финансијских средстава

а) Концентрација по регионима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Србија</u>	<u>Европа</u>	<u>Америка и Канада</u>	<u>Азија</u>	<u>Остало</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства						
Готовина и текући рачуни код банака	10.932.911	147.928.135	591.497	9.720	3.188	159.465.451
Депозити	30.434	143.749.193	55.532.775	-	-	199.312.402
Хартије од вредности	119.725.851	501.639.814	183.142.963	104.034.070	131.514	908.674.212
Кредити и пласмани	16.375.557	-	-	-	-	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	-	7.700.392	-	-	7.700.392
Остала средства	1.161.667	594	1.260	-	-	1.163.521
Укупно на дан 31. децембар 2020. године	148.226.420	793.317.736	246.968.887	104.043.790	134.702	1.292.691.535
Укупно на дан 31. децембар 2019. године	14.693.089	834.135.986	288.949.015	96.336.576	69.065	1.234.183.731

б) Концентрација по делатностима

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Банке</u>	<u>Јавни сектор (држава и јавна предузећа)</u>	<u>Остале финансијске организације</u>	<u>Страна правна лица (осим банака)*</u>	<u>Физичка лица</u>	<u>Сектор других правних лица</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства							
Готовина и текући рачуни код банака	159.465.451	-	-	-	-	-	159.465.451
Депозити	199.301.253	10.299	850	-	-	-	199.312.402
Хартије од вредности	97.036.877	117.414.926	5.251.558	686.659.926	-	2.310.925	908.674.212
Кредити и пласмани	15.970.696	-	-	-	404.861	-	16.375.557
Чланска квота ММФу -у и средства у специјалним правима вучења	-	-	7.700.392	-	-	-	7.700.392
Остала средства	283.300	668.506	369	118.698	86.870	5.778	1.163.521
Укупно 31. децембар 2020. године	472.057.577	118.093.731	12.953.169	686.778.624	491.731	2.316.703	1.292.691.535
Укупно 31. децембар 2019. године	451.183.108	687.183	10.874.633	770.889.822	542.780	6.205	1.234.183.731

* Издаваоци хартија од вредности: међународне финансијске институције (Supranational), федералне јединице најразвијенијих држава (Subnational-municipal) и финансијске институције с државном подршком (Agency).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020 године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Концентрација кредитног ризика финансијских средстава (наставак)

в) Концентрација по кредитном рејтингу

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Хартије од вредности у иностраној валути:		
- Купонске обвезнице		
AAA	361.873.514	504.786.260
AA+	94.067.837	92.391.716
AA	102.144.415	106.787.011
AA-	25.282.333	41.484.691
A+	71.208.273	74.361.527
A	5.249.139	-
A-	27.905.922	32.956.008
Укупно	687.731.433	852.767.213
- Дисконтне хартије од вредности		
AAA	28.114.721	10.460.858
AA+	27.118.296	-
AA	26.544.624	10.452.988
AA-	7.670.815	-
A+	11.768.472	-
Укупно	101.216.928	20.913.846
Орочени депозити		
Без рејтинга (без ризика)*	8.238.298	337.674
AAA	113.182.356	108.127.234
AA	75.214.808	95.335.851
AA-	2.646.506	3.527.009
Укупно	199.281.968	207.327.768
Купонске хартије од вредности:		
- државне обвезнице Републике Србије		
Рејтинг Републике Србије је ВВ+ уз стабилне изгледе (stable outlook)**	88.907.042	-
- корпоративне хартије од вредности		
Оцена бонитета издаваоца је у распону од „(Б) веома добар“ до „(Д) прихватљив“ рејтинга Агенције за привредне регистре***	27.537.084	-
Дисконтне хартије од вредности		
- државни записи Републике Србије		
Рејтинг Републике Србије је ВВ+ уз стабилне изгледе (stable outlook)**	3.281.725	-
Укупно	119.725.851	-

* Депозити код Банке за међународна поравнања, Базел нису предмет одређивања кредитног рејтинга и третирају се као пласмани без ризика.

** Република Србија према екстерним рејтинг агенцијама S&P и Fitch има кредитни рејтинг на нивоу ВВ+ уз стабилне изгледе (stable outlook), док према агенцији Moody's има кредитни рејтинг Вa3 уз позитивне изгледе (positive outlook).

*** Оцена бонитета (скоринга) је објективизирана оцена утврђена на основу података из финансијских извештаја у последњих пет, а најмање три године, а при изради скоринга вреднују се финансијске перформансе друштва исказане и анализиране преко показатеља за оцену бонитета, уз уважавање основних тенденција у области у којој оно обавља делатност. Поред тога, обухватају се и други значајни подаци, као што су број дана неликвидности у последњих 12 месеци и сл. Услов за прихватање корпоративних обвезница у монетарним операцијама је да привредно друштво, њихов издавалац, има оцену бонитета Агенције за привредне регистре најмање на нивоу „(Д) прихватљив“ бонитет.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020 године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Кредитни ризик (наставак)

Концентрација кредитног ризика финансијских средстава (наставак)

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар. 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Средства на текућим рачунима код страних банака (користе се за обављање платног промета са иностранством)		
- средства код међународних финансијских институција (без рејтинга)	11.093	12.127
- стране банке са рејтингом AAA	24.626.057	24.768.292
- стране банке са рејтингом AA+	123.603.026	104.826.494
- стране банке са рејтингом AA, AA-, A+, A и A-	130.697	162.811
- стране банке са рејтингом BBB+ и BB+ и BB-	161.668	353.080
Укупно	148.532.541	130.122.804
Остала финансијска средства изложена кредитном ризику	36.202.814	23.052.100
УКУПНО	1.292.691.535	1.234.183.731

Остала финансијска средства изложена кредитном ризику представљају средства која нису предмет улагања Банке у складу са смерницама за управљање девизним резервама и интерним инструкцијама и одражавају следећу структуру:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>31. децембар. 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
Средства на текућим рачунима код домаћих банака	10.932.910	12.597.899
Депозити (и камата) дати за стамбену изградњу запослених	30.435	31.512
Кредити по репо трансакцијама	15.433.873	-
Средства у специјалним правима вучења	7.700.392	8.117.937
Остала средства	2.105.204	2.304.752
Укупно	36.202.814	23.052.100

Кредити банкама по репо трансакцијама у износу од 15.433.873 хиљаде динара резултат су мера подршке динарској ликвидности банкарског сектора у условима пандемије. Ове трансакције су у потпуности покривене преносом власништва над хартијама од вредности као колатералом на Банку и у случају да банка не измири своје обавезе хартије од вредности остају у трајном власништву Банке. Ради обезбеђења наплате потраживања, Банка у репо операцијама купује хартије од вредности по номиналној вредности умањеној за одређени проценат чија висина се утврђује имајући у виду тржишну цену хартија од вредности и текућа тржишна и монетарна кретања.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности обухвата ризик немогућности да се средства Банке финансирају изворима подједнаке рочности и каматне стопе, као и ризик немогућности наплате средстава по одговарајућој цени и у одређеном времену.

Свакодневне активности Банке усмерене су на обезбеђење потребне ликвидности, односно измирење свих обавеза у року доспећа. Банка процењује ризик ликвидности тако што идентификује и контролише промене у изворима финансирања који су потребни да би се достигли пословни циљеви утврђени у стратегији Банке. Поред тога, као део стратегије управљања ризиком ликвидности, Банка поседује портфолио ликвидне активе, као што су средства на рачунима код иностраних банака и обвезнице које су емитовале најразвијеније земље, међународне финансијске институције, федералне јединице најразвијенијих земаља и финансијске институције с подршком тих држава, као и обвезнице издате на основу првокласног средства обезбеђења, а у складу са смерницама за управљање девизним резервама.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Табела која следи представља анализу рокова доспећа финансијских средстава и обавеза Банке на основу уговорених услова плаћања или претпостављене ликвидности. Рокови доспећа финансијских средстава и обавеза одређени су на основу преосталог периода на дан биланса стања у односу на утврђени рок доспећа.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>До једног месеца</u>	<u>Од 1 до 3 месеца</u>	<u>Од 3 месеца до 1 године</u>	<u>Од 1 до 5 година</u>	<u>Преко 5 година</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
Готовина и текући рачуни код банака	394.424.179	-	-	-	-	-	394.424.179
Депозити	93.978.292	79.781.981	23.516.040	16.863	-	2.019.226	199.312.402
Потраживања по основу деривата	-	-	-	-	-	6.959	6.959
Хартије од вредности	13.579.691	68.433.899	257.686.277	548.219.929	20.754.415	11.500.249	920.174.460
Кредити и пласмани	8.730	13.814.506	1.617.049	2.228	402.579	530.465	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	7.700.392	-	-	-	-	83.774.658	91.475.050
Остала средства	431.440	117.000	-	-	-	615.081	1.163.521
<i>Укупно</i>	<i>510.122.724</i>	<i>162.147.386</i>	<i>282.819.366</i>	<i>548.239.020</i>	<i>21.156.994</i>	<i>98.446.638</i>	<i>1.622.932.128</i>
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	69.442	69.442
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	478.814.396	-	-	-	-	269.958.706	748.773.102
Депозити и друге обавезе према држави и другим депонентима	316.052.927	-	-	-	-	88.548.391	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	1.353	-	-	-	-	91.583.886	91.585.239
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	-	266.698.917	266.698.917
Остале обавезе	1.786.509	-	-	112.750	-	215.547	2.114.806
<i>Укупно</i>	<i>796.655.185</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>112.750</i>	<i>-</i>	<i>717.074.889</i>	<i>1.513.842.824</i>
Рочна неусклађеност на дан 31. децембра 2020.	<u>(286.532.461)</u>	<u>162.147.386</u>	<u>282.819.366</u>	<u>548.126.270</u>	<u>21.156.994</u>	<u>(618.628.251)</u>	<u>109.089.304</u>
Кумулативна неусклађеност на дан 31. децембар 2020.	<u>(286.532.461)</u>	<u>(124.385.075)</u>	<u>158.434.291</u>	<u>706.560.561</u>	<u>727.717.555</u>	<u>109.089.304</u>	<u>-</u>
Рочна неусклађеност на дан 31. децембра 2019.	<u>(233.884.856)</u>	<u>141.728.598</u>	<u>290.123.161</u>	<u>498.790.376</u>	<u>2.262.651</u>	<u>(525.476.326)</u>	<u>173.543.604</u>
Кумулативна неусклађеност на дан 31. децембар 2019.	<u>(233.884.856)</u>	<u>(92.156.258)</u>	<u>197.966.903</u>	<u>696.757.279</u>	<u>699.019.930</u>	<u>173.543.604</u>	<u>-</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Структура доспећа средстава и обавеза на дан 31. децембра 2020. године указује на постојање рочне неусклађености средстава и обавеза преосталог периода доспећа до 1 месеца, пре свега због значајног учешћа трансакционих депозита у динарима, преосталог периода доспећа до 1 месеца. Ове обавезе у укупном износу од 796.655.185 хиљада динара односе се на трансакционе депозите у динарима (обавезну резерву банака, централни депозит, депозите Министарства финансија и Управе за трезор), у износу од 469.765.379 хиљада динара, остале депозите у динарима (депозити вишкова ликвидних средстава банака и новац у трезорима банака и Управе за трезор) у износу од 179.720.265 хиљада динара, репо-трансакције у износу од 30.000.165 хиљада динара, трансакционе и остале депозите у инострану валуту у износу од 115.381.512 хиљаде динара, обавезе према ММФу и остале обавезе у износу од 1.787.862 хиљаде динара.

Рочна неусклађеност произилази из специфичности Банке као централне банке, њене улоге као главне монетарне установе и регулатора банкарског система, као и њене функције да самостално и независно утврђује и спроводи монетарну и девизну политику. Токови динарске ликвидности у банкарском сектору зависе од спровођења монетарне политике Банке и активности државе и у том смислу се ове обавезе, са аспекта Банке, не могу посматрати као краткорочне обавезе у класичном смислу, већ као специфичне обавезе чији се износи и рокови доспећа усклађују с циљевима и мерама монетарне политике.

Рочност већине обавеза Банке зависи од природе инструмената монетарне политике. Промене у вези са обавезном резервом, репо-трансакцијама и депоновањем вишкова ликвидних средстава банака у динарима, као и депозита државе у динарима, не представљају по аутоматизму смањену или повећану ликвидну обавезу Банке, већ најчешће промену у структури обавеза Банке, имајући у виду последично преливање средстава између банака, између банака и државе, као и промену појединих врста потраживања банака од Банке, и следствено томе обавеза Банке (смањење пласмана путем репо-операција доводи до повећања стања на жиро-рачунима банака и/или рачунима депозитних вишкова, али укупне билансне обавезе Банке могу остати на истом нивоу).

С друге стране, девизне обавезе Банке, укључујући и потенцијалне девизне обавезе по основу интервенција на девизном тржишту, обезбеђене су високо ликвидним девизним средствима којима управља Банка у складу са Стратешким смерницама за управљање девизним резервама Банке.

У одговору на пандемију вируса COVID-19, Банка није, за пласмане девизних резерви, уводила измене у начину управљања ризиком ликвидности, имајући у виду да је захваљујући високо постављеним критеријумима ликвидности и сигурности финансијских инструмената у девизним резервама, овај ризик већ сведен на најмању могућу меру.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности

Упоредни преглед књиговодствених вредности (након корекција за обезвређење) и фер вредности свих позиција финансијске имовине и обавеза Банке на дан 31. децембар 2020. и 31. децембар 2019. године:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Књиговодствена вредност</u>		<u>Фер вредност</u>	
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	394.424.179	339.485.874	394.424.179	339.485.874
Депозити	199.312.402	207.598.412	199.312.402	207.598.412
Потраживања по основу деривата	6.959	5.259	6.959	5.259
Хартије од вредности	920.174.460	884.779.127	920.174.460	884.779.127
Кредити и пласмани	16.375.557	982.245	16.375.557	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	91.475.050	96.333.002	91.475.050	96.333.002
Остала средства	1.163.521	1.083.375	1.163.521	1.083.375
Укупно финансијска средства	<u>1.622.932.128</u>	<u>1.530.267.294</u>	<u>1.622.932.128</u>	<u>1.530.267.294</u>
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	69.442	4.809	69.442	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	748.773.102	651.514.126	748.773.102	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	404.601.318	397.401.344	404.601.318	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	91.585.239	96.448.924	91.585.239	96.448.924
Готов новац у оптицају	266.698.917	209.567.662	266.698.917	209.567.662
Остале обавезе	2.114.806	1.786.825	2.114.806	1.786.825
Укупно финансијске обавезе	<u>1.513.842.824</u>	<u>1.356.723.690</u>	<u>1.513.842.824</u>	<u>1.356.723.690</u>

Хијерархија фер вредности

Банка мери фер вредност финансијске имовине користећи следећу хијерархију у погледу квалитета улазних података који се користе при вредновању:

- Ниво 1: Званичне тржишне цене на активном тржишту за идентичне инструменте,
- Ниво 2: Улазни подаци нису тржишне цене за идентичне инструменте, али су информације доступне и уочљиве било директно (на пример цене) или индиректно (на пример изведено из цене). Ова категорија обухвата инструменте који се мере путем званичних тржишних цена на активном тржишту за сличне инструменте, званичних тржишних цена за исте или сличне инструменте на тржишту које се сматра мање активним или других техника процене у којима су сви значајнији улази директно или индиректно доступни на тржишту.
- Ниво 3: Улазни подаци нису доступни и уочљиви. Ова категорија обухвата све инструменте чија се процена врши на бази улаза који нису доступни и уочљиви и као такви имају значајан ефекат на процену вредности инструмента. Ова категорија обухвата инструменте који се вреднују на основу званичне цене за сличне инструменте, где су значајне корекције или претпоставке потребне да би одразиле разлике између инструмената.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности

Фер вредност финансијских средстава и обавеза које се воде по фер вредности, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, може бити приказана како следи:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Ниво 1</u>	<u>Ниво 2</u>	<u>Ниво 3</u>	<u>Укупно</u>
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2020.				
Финансијска средства				
Потраживања по основу деривата	-	6.959	-	6.959
Хартије од вредности	761.827.323	-	38.621.286	800.448.609
Укупно финансијска средства	761.827.323	6.959	38.621.286	800.455.568
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	-	69.442	-	69.442
Укупно финансијске обавезе	-	69.442	-	69.442
НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2019.				
Финансијска средства				
Потраживања по основу деривата	-	5.259	-	5.259
Хартије од вредности	863.228.071	-	21.551.056	884.779.127
Укупно финансијска средства	863.228.071	5.259	21.551.056	884.784.386
Финансијске обавезе				
Обавезе по основу деривата	-	4.809	-	4.809
Укупно финансијске обавезе	-	4.809	-	4.809

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности (наставак)

а) Финансијска средства и обавезе по фер вредности - обавезно

Потраживања по основу деривата у износу од 6.959 хиљада динара на дан 31. децембра 2020. године (2019: 5.259 хиљаде динара), односе се на позитивну промену фер вредности деривата (своп трансакција куповине и продаје девиза), која се исказује као средство.

Обавезе по основу деривата у износу од 69.442 хиљаде динара на дан 31. децембра 2020. године (2019: 4.809 хиљада динара), односе се на негативну промену фер вредности деривата која се исказује као обавеза.

Инпути за обрачун фер вредности свопа доступни на тржишту су важећа референтна стопа НБС, EURIBOR стопа одговарајуће рочности и важећи званични средњи курс EURRSD.

Своп трансакције су исказане по спот, односно терминском курсу по коме Банка треба да откупи, односно прода девизе и у ванбилансној евиденцији. Своп трансакције исказане у ванбилансној евиденцији у укупном износу од 37.296.427 хиљада динара (31. децембар 2019. године: 8.009.367 хиљада динара), односе се на своп продају девиза и то термински део 6.471.183 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: термински део 4.004.458 хиљада динара) и своп куповину девиза и то термински део 30.825.244 хиљада динара (31. децембар 2019. године: термински део 4.004.909 хиљада динара).

Хартије од вредности у износу од 761.827.323 хиљаде динара на дан 31. децембра 2020. године (2019: 863.228.071 хиљада динара), распоређене у ниво 1 хијерархије фер вредности, односе се на државне обвезнице (укључујући и државне ХоВ са променљивом каматном стопом - *Floating Rate Notes – FRN*), ХоВ јавног сектора (*Supranational, Subnational, Agencies, Sovereign*) укључујући и FRN, ХоВ с квалитетним средством обезбеђења (*covered bonds*), као и државне дисконтне ХоВ (*T-bills*) и вреднује се по фер вредности на бази објављених цена на финансијским тржиштима. Дужничке хартије од вредности у износу од 27.121.038 хиљада динара на дан 31. децембра 2020. године (2019: 10.452.988 хиљада динара), распоређене у ниво 3 хијерархије фер вредности, односе се на државне дисконтне ХоВ (*T-bills*) и вреднују се на основу званичне цене за сличне инструменте, где су одређене корекције или претпоставке потребне да би одразиле разлике између инструмената, односно њихова цена је прилагођена за *spread* фиксиран на дан куповине хартије од вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се воде по фер вредности (наставак)

б) Финансијска средства по фер вредности - опционо

Преостали део хартија од вредности у износу од 11.500.248 хиљада динара на дан 31. децембра 2020. године (2019: 11.098.068 хиљада динара), распоређених у ниво 3 хијерархије фер вредности, односи се на учешће у капиталу у Банци за међународна поравнања Базел (у даљем тексту: БИС Базел), где Банка поседује 2.920 акција. Банка ове акције води по фер вредности, на бази нето садашње вредности БИС Базел акција, дисконтване за 30%.

Овај метод обрачуна фер вредности утврђен је на бази одлуке Међународног суда у Хагу, која се односи на откуп акција БИС Базел 2001. године и на утврђивање вредности акције БИС Базел на бази његове нето имовине умањене за 30% као основе за евидентирање свих наредних трансакција у вези акција, што је устаљена пракса централних банака.

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза које се не воде по фер вредности

Процењена фер вредност финансијских средстава и обавеза које се не воде по фер вредности, по нивоима хијерархије у складу с МСФИ 13, приказана је у следећој табели:

У хиљадама динара	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Фер вредност укупно	Књиго- водствена вредност
На дан 31. децембра 2020.					
Финансијска средства					
Готовина и текући рачуни код банака	-	394.424.179	-	394.424.179	394.424.179
Депозити	-	-	199.312.402	199.312.402	199.312.402
Хартије од вредности	-	119.725.851	-	119.725.851	119.725.851
Кредити и пласмани	-	-	16.375.557	16.375.557	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	7.700.392	83.774.658	91.475.050	91.475.050
Остала средства	-	-	1.163.521	1.163.521	1.163.521
Укупно	-	521.850.422	300.626.138	822.476.560	822.476.560
Финансијске обавезе					
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	-	-	748.773.102	748.773.102	748.773.102
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	-	-	404.601.318	404.601.318	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	-	-	91.585.239	91.585.239	91.585.239
Готов новац у оптицају	-	-	266.698.917	266.698.917	266.698.917
Остале обавезе	-	-	2.114.806	2.114.806	2.114.806
Укупно	-	-	1.513.773.382	1.513.773.382	1.513.773.382

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не воде по фер вредности (наставак)

У хиљадама динара	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Фер вредност укупно	Књиго- водствена вредност
На дан 31. децембра 2019.					
Финансијска средства					
Готовина и текући рачуни код банака	-	339.485.874	-	339.485.874	339.485.874
Депозити	-	-	207.598.412	207.598.412	207.598.412
Кредити и пласмани	-	-	982.245	982.245	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	8.117.937	88.215.065	96.333.002	96.333.002
Остала средства	-	-	1.083.375	1.083.375	1.083.375
Укупно финансијска средства	-	347.603.811	297.879.097	645.482.908	645.482.908
Финансијске обавезе					
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	-	-	651.514.126	651.514.126	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	-	-	397.401.344	397.401.344	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	-	-	96.448.924	96.448.924	96.448.924
Готов новац у оптицају	-	-	209.567.662	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	-	-	1.786.825	1.786.825	1.786.825
Укупно финансијске обавезе	-	-	1.356.718.881	1.356.718.881	1.356.718.881

За финансијска средства и обавезе који се не воде по фер вредности, фер вредност је размотрена само у сврху обелодањивања података о процењеној фер вредности ових инструмената. Руководство Банке сматра да нема материјално значајних разлика између књиговодствене и фер вредности појединих позиција финансијских средстава и обавеза узимајући у обзир специфичан положај Банке као централне банке.

У наставку су приказане главне методе и претпоставке које су биле коришћене у процени фер вредности финансијских инструмената приказаних у табели изнад на дан 31. децембар 2020. године и за које није било промена у претпоставкама у односу на дан 31. децембар 2019. године:

Књиговодствена вредност представља разумну процену фер вредности следећих финансијских средстава и обавеза које су претежно краткорочне (до годину дана од дана 31. децембра 2020. године):

- Готовина и текући рачуни код банака, у износу 394.424.179 хиљада динара,
- Депозити, у износу 197.276.313 хиљаде динара,
- Хартије од вредности, у износу од 7.237.877 хиљада динара,
- Кредити и пласмани, у износу 15.440.285 хиљада динара, од чега се 99,96% односи на краткорочне репо операције,

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

- Средства код ММФ-а, у износу 7.700.392 хиљаде динара,
- Остала средства, у износу 548.440 хиљада динара,
- Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама, у износу 478.814.396 хиљада динара,
- Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима, у износу од 316.052.927 хиљада динара,
- Обавезе према ММФ-у, у износу од 1.353 хиљаде динара, и
- Остале обавезе, у износу од 1.786.509 хиљада динара.

Процењена фер вредност следећих финансијских средстава и обавеза које су претежно дугорочног карактера (више од годину дана од дана 31. децембра 2020. године):

- Дугорочне депозите у износу од 2.036.089 хиљада динара, чине *call* депозити и наменски депозити за стамбене потребе, а који немају прецизиран рок доспећа,
- Хартије од вредности (државне и корпоративне) у износу од 112.487.974 хиљаде динара, чине динарске хартије од вредности које су прибављене у оквиру монетарних операција чија се фер вредност процењује на основу званичних тржишних цена за исте или сличне финансисјке инструменте,
- Кредити и пласмани, у износу од 935.272 хиљаде динара, делом (402.579 хиљада динара) их чине кредити и пласмани чији се износи редовно ревалоризују применом стопе раста цена на мало у РС а највише до висине стопе раста просечне нето зараде у привреди РС, као и усклађивањем с кретањем просечне уговорене цене градње квадратног метра или променом курса динара у односу на евро, а делом (530.465 хиљада динара) износ кредита који је у потпуности обезбеђен депозитом,
- Чланска квота у ММФ-у (без средстава резервне транше) у износу 83.774.658 хиљада динара, средства која немају рок доспећа,
- Остала средства, у износу 615.081 хиљаде динара,
- Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама, у износу 269.958.706 хиљада динара, чине обавезе без рока доспећа,
- Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима, у износу од 88.548.391 хиљаду динара чине обавезе без рока доспећа,
- Обавезе према ММФ-у, у износу од 91.583.886 хиљада динара, обавезе које немају рок доспећа,
- Готов новац у оптицају, у износу 266.698.917 хиљада динара, обавезе које немају рок доспећа, и
- Остале обавезе, у износу 328.297 хиљада динара.

Према мишљењу руководства Банке, фер вредност не одступа значајно од књиговодствене вредности дугорочних финансијских средстава и обавеза исказаних у финансијским извештајима Банке, имајући у виду да се иста односе на финансијска средства и финансијске обавезе које проистичу из обављања функција Банке као централне банке и чији износи и рокови доспећа првенствено зависе од циљева и мера монетарне политике. На дан 31. децембар 2020. године 56,29% износа средстава која су претежно дугорочног карактера односи се на средства прибављена у оквиру монетарних операција. Фер вредност ових средстава процењује се на основу званичних тржишних цена за исте или сличне финансијске инструменте и не одступа значајно од књиговодствене вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Информације о фер вредности (наставак)

Хијерархија фер вредности (наставак)

Највећи део преосталих средстава, 43,50%, је без дефинисаног рока доспећа (31. децембар 2019. године: 99,54%), као и 99,98% износа обавеза које су претежно дугорочног карактера (31. децембар 2019 године: 99,77%). Хијерархија фер вредности (одмеравања фер вредности) финансијских средстава и обавеза претежно дугорочног карактера које се не воде по фер вредности је ниво 2 и 3 у хијерархији фер вредности

Током 2020. и 2019. године није било преноса између нивоа хијерархије фер вредности финансијских средстава и обавеза који се не воде по фер вредности.

Ризик од промена каматних стопа

Ризик од промене каматних стопа је ризик смањења нето резултата или нето вредности имовине Банке услед промена у висини каматних стопа. Изложеност ризику од промена каматних стопа зависи од односа каматно осетљиве активе и пасиве Банке.

Банка, као централна банка Републике Србије која обавља функције утврђене Законом и другима законима:

- утврђује начин обрачуна, наплате и плаћања камате на пласмане и друга потраживања Банке, као и на средства на која Банка плаћа камату ради остварења циљева усвојене монетарне политике (референтну каматну стопу, каматне стопе за обрачун камате по основу обавезне резерве, кредита за ликвидност, вишкова ликвидних средстава и др.);
- држи депозите државе и државних институција, држи средства на текућим рачунима и ороченим депозитима код иностраних банака и ангажује средства у купонске хартије од вредности, односно обвезнице које су емитовале најразвијеније државе, квалитетне финансијске институције с њиховом подршком и међународне финансијске институције, као и дисконтне хартије од вредности, које се односе на благајничке записе емитоване од стране најразвијенијих држава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа (наставак)

Изложеност ризику од промене каматних стопа на дан 31. децембра 2020. године приказана је у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Каматносноне позиције</u>	<u>Некаматносноне позиције</u>	<u>Укупно</u>
Финансијска средства			
Готовина и текући рачуни код банака	148.360.856	246.063.323	394.424.179
Депозити	199.267.463	44.939	199.312.402
Потраживања по основу деривата	-	6.959	6.959
Хартије од вредности	920.174.460	-	920.174.460
Кредити и пласмани	15.880.343	495.214	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	7.700.392	83.774.658	91.475.050
Остала средства	-	1.163.521	1.163.521
Укупно финансијска средства	1.291.383.514	331.548.614	1.622.932.128
Финансијске обавезе			
Обавезе по основу деривата	-	69.442	69.442
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	408.712.818	340.060.284	748.773.102
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	25.883.427	378.717.891	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	7.807.364	83.777.875	91.585.239
Готов новац у оптицају	-	266.698.917	266.698.917
Остале обавезе	-	2.114.806	2.114.806
Укупно финансијске обавезе	442.403.609	1.071.439.215	1.513.842.824
Нето изложеност на дан			
31. децембра 2020. године	848.979.905	(739.890.601)	109.089.304
31. децембра 2019. године	817.279.942	(643.736.338)	173.543.604

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа (наставак)

Две основне методе које Банка користи у квантификавању тржишних ризика у односу на финансијска средства су: вредновање ризика („Value-at-Risk“ или „VaR“) и тест стреса („Stress test“). Први метод се користи да би се антиципирао максимални могући губитак у нормалним, док се други користи за предвиђање губитака у екстремним тржишним условима.

VaR

VaR представља метод који с високим степеном вероватноће (95% или 99%) процењује губитак који у датом временском интервалу неће бити прекорачен.

Када се VaR (95%) израчуна на месечном нивоу, за укупан портфолио прерачунат у EUR, који укључује купонске и дисконтне ХоВ и орочене депозите укључене у инвестициони портфељ у иностраној валути, на дан 31. децембра 2020. године, само у 5% случајева можемо очекивати губитак већи од 1,07% или 12.362 милиона динара (EUR 105,14 милиона).

Посматрано на дан 31. децембра 2019. године, за портфолио прерачунат у EUR, само у 5% случајева могли смо очекивати губитак већи од 1,10% или 13.348 милиона динара (EUR 113,51 милион).

Тест стреса

Уколико наступе екстремни тржишни услови, као допуна VaR анализе, користи се тест стреса који представља модел који на бази дурације и конвексности портфолија предвиђа могући ефекат промене каматних стопа и осталих негативних сценарија на вредност портфолија.

За Банку је најважнији сценарио могући неочекивани скок каматних стопа (пад цена хартија од вредности), па се тако израчунава шта би се десило са укупним портфолиом, уколико каматне стопе порасту за 100 базних поена (1%). Да су каматне стопе порасле за 1% на дан 31. децембра 2020. године, EUR портфолио би изгубио 6.122 милиона динара (EUR 52,07 милиона), USD портфолио би изгубио 4.550 милиона динара (USD 47,56 милиона), GBP портфолио би изгубио 235 милиона динара (GBP 1,80 милиона), CAD портфолио би изгубио 239 милиона динара (CAD 3,18 милиона).

Укупан ефекат пораста каматних стопа за 100 базних поена на EUR, USD, GBP и CAD портфолио на дан 31. децембра 2019. године износио би 16.563 милиона динара.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Ризик од промена каматних стопа (наставак)

Промена каматних стопа за 100 базних поена, искључујући ефекат промене каматних стопа на финансијска средства (хартије од вредности) које се вреднују по фер вредности кроз остали резултат, на дан биланса стања би повећала/(смањила) капитал и нето резултат Банке у износима који су приказани у табели испод. Ова анализа претпоставља да све остале варијабле, посебно девизни курсеви, остају непромењене. Анализа је урађена на исти начин за 2019. годину.

У хиљадама динара	31. децембар 2020.			
	Капитал		Нето резултат	
	100 бп Повећање	100 бп смањење	100 бп повећање	100 бп Смањење
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	1.483.609	(1.483.609)	1.483.609	(1.483.609)
Депозити	1.992.675	(1.992.675)	1.992.675	(1.992.675)
Хартије од вредности	1.197.259	(1.197.259)	1.197.259	(1.197.259)
Кредити и пласмани	158.803	(158.803)	158.803	(158.803)
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	77.004	(77.004)	77.004	(77.004)
Укупно	4.909.350	(4.909.350)	4.909.350	(4.909.350)
Финансијске обавезе				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	(4.087.128)	4.087.128	(4.087.128)	4.087.128
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	(258.834)	258.834	(258.834)	258.834
Обавезе према ММФ-у	(78.074)	78.074	(78.074)	78.074
Укупно	(4.424.036)	4.424.036	(4.424.036)	4.424.036
Нето ефекат	485.314	(485.314)	485.314	(485.314)

У хиљадама динара	31. децембар 2019.			
	Капитал		Нето резултат	
	100 бп Повећање	100 бп смањење	100 бп повећање	100 бп Смањење
Финансијска средства				
Готовина и текући рачуни код банака	1.299.407	(1.299.407)	1.299.407	(1.299.407)
Депозити	2.073.515	(2.073.515)	2.073.515	(2.073.515)
Кредити и пласмани	5.183	(5.183)	5.183	(5.183)
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	81.179	(81.179)	81.179	(81.179)
Укупно	3.459.284	(3.459.284)	3.459.284	(3.459.284)
Финансијске обавезе				
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	(3.583.718)	3.583.718	(3.583.718)	3.583.718
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	(468.346)	468.346	(468.346)	468.346
Обавезе према ММФ-у	(82.212)	82.212	(82.212)	82.212
Укупно	(4.134.276)	4.134.276	(4.134.276)	4.134.276
Нето ефекат	(674.992)	674.992	(674.992)	674.992

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик

Банка се излаже девизном ризику кроз трансакције у иностраној валути. Излагање ризику доводи до пораста позитивних и негативних курсних разлика, које се евидентирају у билансу успеха. Излагање девизном ризику јавља се по основу монетарне активе и пасиве, које нису деноминоване у обрачунској валути Банке. Банка управља девизним ризиком преко политике утврђивања валутне структуре активе, у складу са очекиваним девизним обавезама у будућности.

Слабљење динара у износу од 1% у односу на EUR, USD, CHF и SDR на дан 31. децембра 2020. године би повећало капитал и повећало добит/смањило губитак Банке у износу од 8.598.718 хиљада динара (2019. година: 10.004.384 хиљаде динара). Ова анализа претпоставља да све остале варијабле, посебно каматне стопе, остају непромењене.

Јачање динара у износу од 1% у односу на дате валуте имало би исти али супротан ефекат, уз исту претпоставку да све остале варијабле остају непромењене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

32. ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА (наставак)

Девизни ризик (наставак)

Анализа изложености девизном ризику финансијских средстава и обавеза по валутама на дан 31. децембра 2020. године је следећа:

У хиљадама динара	EUR	USD	SDR	GBP	CAD	Остале валуте*	Укупно стране валуте	RSD	Укупно
Финансијска средства									
Готовина и текући рачуни код банака	369.964.401	4.302.135	-	164.514	610.827	8.449.359	383.491.236	10.932.943	394.424.179
Депозити	81.142.024	112.084.886	-	5.317.283	750.884	451	199.295.528	16.874	199.312.402
Потраживања по основу деривата	-	-	-	-	-	-	-	6.959	6.959
Хартије од вредности	459.900.716	286.622.262	11.499.578	19.917.839	22.508.214	-	800.448.609	119.725.851	920.174.460
Кредити и пласмани	-	-	-	-	-	-	-	16.375.557	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	-	-	91.475.050	-	-	-	91.475.050	-	91.475.050
Остала средства	28.659	516.521	-	51	348	137	545.716	617.805	1.163.521
Укупно	911.035.800	403.525.804	102.974.628	25.399.687	23.870.273	8.449.947	1.475.256.139	147.675.989	1.622.932.128
Финансијске обавезе									
Обавезе по основу деривата	-	-	-	-	-	-	-	69.442	69.442
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	276.349.864	464.286	-	5.741	-	157	276.820.048	471.953.054	748.773.102
Депозити и друге обавезе према држави и другим депонентима	153.428.177	42.318.872	1.532	222.207	16.030	544.607	196.531.425	208.069.893	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	-	-	91.585.239	-	-	-	91.585.239	-	91.585.239
Готов новац у оптицају	-	-	-	-	-	-	-	266.698.917	266.698.917
Остале обавезе	624.495	194.548	-	22.041	17.338	368.445	1.226.867	887.939	2.114.806
Укупно	430.402.536	42.977.706	91.586.771	249.989	33.368	913.209	566.163.579	947.679.245	1.513.842.824
Нето изложеност на дан 31. децембра 2020.	480.633.264	360.548.098	11.387.857	25.149.698	23.836.905	7.536.738	909.092.560	(800.003.256)	109.089.304
Нето изложеност на дан 31. децембра 2019.	546.446.515	436.204.910	10.981.512	24.429.201	24.115.532	7.436.833	1.049.614.503	(876.070.899)	173.543.604

* Остале валуте се, пре свега односе на CHF.

Валутна неусклађеност имовине и обавеза произилази из специфичности Банке као централне банке, њене улоге као главне монетарне институције и регулатора банкарског система, као и њене функције да самостално и независно утврђује и спроводи монетарну и девизну политику и у оквиру тога управља девизним резервама на начин којим се доприноси несметаном испуњењу обавеза Републике Србије према иностранству.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

33. АНАЛИЗА ДОСПЕЋА ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

Следеће табеле презентују класификацију имовине и обавеза у складу са очекиваним периодом њихове реализације (обртне/сталне ставке), са стањем на дан 31. децембра 2020. и 31. децембра 2019. године:

31. децембар 2020.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Обртна ставка (до 12 месеци)</u>	<u>Стална ставка (преко 12 месеци)</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
АКТИВА				
Готовина и текући рачуни код Банака	394.424.179	-	-	394.424.179
Злато и остали племенити метали	208.078.233	-	-	208.078.233
Депозити	197.276.313	16.863	2.019.226	199.312.402
Потраживања по основу деривата	-	-	6.959	6.959
Хартије од вредности	339.699.867	568.974.344	11.500.249	920.174.460
Кредити и пласмани	15.440.285	404.807	530.465	16.375.557
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	7.700.392	-	83.774.658	91.475.050
Нематеријална имовина	-	288.428	-	288.428
Некретнине, постројења и опрема	-	19.157.663	-	19.157.663
Инвестиционе некретнине	-	407.692	-	407.692
Остала средства	5.700.760	-	615.081	6.315.841
Укупно актива	1.168.320.029	589.249.797	98.446.638	1.856.016.464
ОБАВЕЗЕ				
Обавезе по основу деривата	-	-	69.442	69.442
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	478.814.396	-	269.958.706	748.773.102
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	316.052.927	-	88.548.391	404.601.318
Обавезе према ММФ-у	1.353	-	91.583.886	91.585.239
Резервисања	693.889	822.772	-	1.516.661
Текуће пореске обавезе	379.091	-	-	379.091
Готов новац у оптицају	-	-	266.698.917	266.698.917
Остале обавезе	2.020.498	112.750	215.547	2.348.795
Укупно обавезе	797.962.154	935.522	717.074.889	1.515.972.565
НЕТО АКТИВА	370.357.875	588.314.275	(618.628.251)	340.043.899

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

33. АНАЛИЗА ДОСПЕЋА ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА (наставак)

31. децембар 2019.

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Обртна ставка (до 12 месеци)</u>	<u>Стална ставка (преко 12 месеци)</u>	<u>Без рока</u>	<u>Укупно</u>
АКТИВА				
Готовина и текући рачуни код Банака	339.485.874	-	-	339.485.874
Злато и остали племенити метали	158.084.189	-	-	158.084.189
Депозити	207.328.912	-	269.500	207.598.412
Потраживања по основу деривата	-	-	5.259	5.259
Хартије од вредности	371.709.658	502.094.682	10.974.787	884.779.127
Кредити и пласмани	7.831	443.961	530.453	982.245
Чланска квота у ММФ-у и средства у специјалним правима вучења	8.117.937	-	88.215.065	96.333.002
Нематеријална имовина	-	154.306	-	154.306
Некретнине, постројења и опрема	-	19.125.957	-	19.125.957
Инвестиционе некретнине	-	407.692	-	407.692
Остала средства	4.489.546	-	590.362	5.079.908
Укупно актива	1.089.223.947	522.226.598	100.585.426	1.712.035.971
ОБАВЕЗЕ				
Обавезе по основу деривата	-	-	4.809	4.809
Депозити и остале обавезе према банкама и другим финансијским организацијама	424.517.179	1.485.616	225.511.331	651.514.126
Депозити и остале обавезе према држави и другим депонентима	303.480.888	-	93.920.456	397.401.344
Обавезе према ММФ-у	10.688	-	96.438.236	96.448.924
Резервисања	1.569.945	143.136	-	1.713.081
Текуће пореске обавезе	533.905	-	-	533.905
Готов новац у оптицају	-	-	209.567.662	209.567.662
Остале обавезе	1.417.922	-	619.256	2.037.178
Укупно обавезе	731.530.527	1.628.752	626.061.750	1.359.221.029
НЕТО АКТИВА	357.693.420	520.597.846	(525.476.324)	352.814.942

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

34. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2020. године, Банка води судске спорове у укупном процењеном износу од 12.552.281 хиљаду динара. Од укупног процењеног износа спорова, 113.870 хиљада динара односи се на спорове за које је процењен негативан исход за Банку. У тај износ су укључени судски трошкови и процењени износ евентуалних затезних камата.

Као што је обелодањено у напомени 27, на дан 31. децембра 2020. године, Банка је формирала резервисања за потенцијалне губитке који могу проистећи из напред наведених судских спорова у износу 113.870 хиљада динара (31. децембра 2019. године, у износу 143.136 хиљада динара). Резервисање је формирано на основу процене правних заступника Банке у вези са статусом спорова у току, у којима се Банка јавља на страни туженог, односно тужиоца, у износу који одговара најбољој процени у погледу издатака који ће настати у случају негативног исхода. Руководство Банке сматра да није могуће с високим степеном прецизности предвидети крајњи исход судских спорова који су у току, али процењује да неће бити материјално значајних губитака по основу судских спорова у току, изнад износа за који је формирано резервисање.

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА**Трансакције са државом и државним органима Републике Србије**

У складу са Законом, Банка је централна банка Републике Србије и обавља функције утврђене тим и другим законом. Република Србија је власник целокупног капитала Банке. Банка, органи банке и чланови ових органа у обављању својих функција не примају нити траже упутства од државних органа и организација, као ни од других лица. Државни органи и организације као ни друга лица не могу угрожавати самосталност и независност банке, нити могу вршити утицај на Банку, органе Банке и чланове ових органа у обављању њихових функција. Не угрожавајући остваривање својих циљева, Банка, уз сагласност Владе, може заступати Републику Србију у међународним финансијским организацијама и институцијама и другим облицима међународне сарадње.

Осим наведеног, Банка обавља и следеће послове за рачун Републике Србије:

- води систем консолидованог рачуна трезора за динарска и девизна средства, као и друге рачуне утврђене законом, односно закљученим уговором;
- обавља послове фискалног агента у име и за рачун Републике Србије у вези са задуживањем Републике Србије у иностранству, односно послове у вези с повлачењем средстава и отплатом обавеза према иностранству;
- послове издавања дугорочних хартија од вредности који се односе на чланство Републике Србије у Међународном монетарном фонду;
- измиривање обавеза Републике Србије по основу чланства у Међународном монетарном фонду;
- друге послове за Републику Србију, државне органе и институције, у складу са законом односно закљученим уговором.

Банка плаћа камату на средства система консолидованог рачуна трезора и других рачуна утврђених законом у складу са уговором закљученим с депонентом. За послове и услуге пружене држави, Банка наплаћује накнаду у складу с јединственом тарифом по којој Банка наплаћује накнаду за извршење својих услуга или на основу закљученог уговора.

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)**Трансакције са државом и државним органима Републике Србије (наставак)**

Према Закону, Банка не може одобравати кредите, позајмице, прекорачења по рачуну или друге видове кредитних олакшица Републици Србији, аутономној покрајини или јединици локалне самоуправе, јавним предузећима и другим правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе имају контролно учешће, нити може давати гаранције за измирење обавеза тих субјеката или на други начин обезбеђивати измирење њихових обавеза.

Банка не може непосредно куповати хартије од вредности које издају поменути субјекти.

По том основу Република Србија, њена министарства, агенције и јавна предузећа у смислу наведених одредби Закона се не сматрају повезаним лицима са Банком.

Покриће губитка/расподела добити

У складу са Законом, после достизања износа минималног основног капитала (из ст. 3. члан 77.), и износа посебних резерви (из ст. 4. члан 77.), добит која није проистекла из курсних разлика и ревалоризационих резерви, Банка расподељује 70% у корист буџета Републике Србије.

Остварени губитак Банке (ст. 1 члан 78.) покрива се из посебних резерви и основног капитала изнад нивоа минималног основног капитала, а ако наведена средства нису довољна – из буџета Републике Србије или из хартија од вредности које у ту сврху, под тржишним условима, издаје Република Србија и преноси Банци (напомена 31).

Послови у име и за рачун државе

Послови у име и за рачун Републике Србије, односе се на послове у вези са исплатом старе девизне штедње, зајма за привредни развој, затим на евиденцију јавног дуга Републике Србије и остало.

Послови у име и за рачун Републике Србије исказани су у ванбилансним ставкама, узимајући у обзир да се Банка код ових послова јавља у улози агента или само води евиденцију о јавном дугу.

Трансакције са кључним руководиоцима

Банка сматра да је кључно руководство: председник и чланови Савета, гувернер, вицегувернери, генерални секретар, руководиоци, заменици и помоћници руководиоца организационих јединица и директори одељења.

Руководство Банке добија накнаду за свој рад у Банци и не поседује уделе у капиталу Банке.

Поред нето зарада руководству, Банка плаћа и доприносе на зараде у складу са законском регулативом. Нето зараде руководства такође подлежу плаћању годишњег пореза на доходак грађана. Банка руководству не исплаћује накнаде по престанку запослења нити компензира њихов рад плаћањима у акцијама или капиталу.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Трансакције са кључним руководиоцима (наставак)

Накнаде кључном руководству Банке приказане су у следећој табели:

<u>У хиљадама динара</u>	<u>Бруто износи исплаћени у 2020.</u>	<u>Нето износи исплаћени у 2020.</u>	<u>Бруто износи исплаћени у 2019.</u>	<u>Нето износи исплаћени у 2019.</u>
Функција				
Гувернер	10.034	8.011	8.236	7.141
Вицегувернери	23.526	18.278	20.737	16.682
Генерални секретар	4.639	3.290	3.722	2.637
Генерални директори и директори ОЈ у седишту, директори филијала и генерални директор ЗИН-а	114.435	82.141	101.004	73.189
Заменици и помоћници генералних директора и директора ОЈ, директора филијала и генералног директора ЗИН-а	110.470	77.819	87.864	62.421
Директори одељења у седишту и директори дирекције, центра и одељења у ЗИН-у	212.764	150.147	189.495	135.095
Председник и чланови Савета гувернера	17.189	10.913	15.054	10.082
Укупно за годину	493.057	350.599	426.112	307.247

36. УСАГЛАШАВАЊЕ МЕЂУСОБНИХ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

У складу с чланом 18. Закона о рачуноводству, Банка је извршила усаглашавања потраживања и обавеза с повериоцима и дужницима. Потраживања у динарима усаглашена су са стањем на дан 31. октобра 2020. године, а потраживања у иностраној валути са стањем на дан 31. децембра 2020. године.

Од 1.436.839.208 хиљада динара, колико износи укупна вредност потраживања за које је Банка послала обрасце за усаглашавање, укупно је усаглашен износ од 1.436.303.382 хиљаде динара, односно 99,96%. Неусаглашено је 535.826 хиљада динара, с тим што је на самим обрасцима напоменуто да уколико образац не буде враћен у року од 10 дана од дана пријема, Банка ће исказано стање сматрати усаглашеним. Банка не врши усаглашавање за потраживања од запослених, као ни од правних лица у поступку стечаја и ликвидације.

Банка је од правних лица примила обрасце за усаглашавање у укупном износу од 363.719.210 хиљада динара, а неусаглашен је износ од 7.952.251 хиљада динара, односно 2,19 %.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2020. године

37. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

До дана издавања ових финансијских извештаја, нису настали материјално значајни догађаји након датума биланса стања који би захтевали корекцију финансијских извештаја (корективни догађаји).

38. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви динара примењени за прерачун позиција биланса стања у динаре на дан 31. децембра 2020. и 2019. године за важније валуте су:

<u>У динарима</u>	<u>31. децембар 2020.</u>	<u>31. децембар 2019.</u>
USD	95,6637	104,9186
EUR	117,5802	117,5928
GBP	130,3984	137,5998
CAD	75,0831	80,4108
CHF	108,4388	108,4004
SDR	137,7816	145,0846

Г.бр. 2509
5.4.2021.